

EL MIRALL

Núm. 188

3 EUR

Opinió

Macià Calafat

...

Diada de la Llengua

i l'Autogovern

...

Reportatge

*Can Alcover
obre les portes*

...

Itineraris

*De Fornalutx
a Sóller...*

...

Art

...

Llibres

...

Cinefàgia

Dossier

Balanç de 25 anys d'autonomia

El Consell de Mallorca
obert 24 hores al dia

www.conselldemallorca.net

visitau-lo!

UN NOU PORTAL PER UNA NOVA GENERACIÓ

20
08

Consell de Mallorca

EL MIRALL

EL MIRALL

REVISTA CULTURAL

Maig de 2008

Núm. 188

Edita:

OBRA CULTURAL BALEAR

Publica:

Associació EL MIRALL
C/ del Pare Bartomeu Pou, 31, bxs.
07003 Palma

Adreça electrònica:
<http://www.ocb.cat>
comunicacio@ocb.cat

President:
Jaume Lladó

Director:
Josep Melià

Cap de redacció:
Macià Calafat

Consell editorial:
Jaume Lladó
Josep Melià
Joan Miquel Chacon
Joan Guasp
Pere Bueno

Publicitat:
Santi Adrover

Producció, administració
i publicitat:
Tel.: 971 72 59 37
Telefax: 971 71 93 85
Apartat de correus 179
07080 Palma

Delegació a Barcelona:
Omnium Cultural
C/ de la Diputació, 276 pral.
08009 Barcelona

Delegació a València:
Acció Cultural del País Valencià
C/ del Baró de Càrcer, 37
46001 València

Els articles publicats en
aquesta revista expressen
únicament l'opinió
dels autors.

Disseny
Marco Spinazzola

Maquetació i fotocomposició
Ecogràfic

Impressió
Xisco Arts Gràfiques
C/ del Baix Riera, 1-A, Palma
Tel. 971 475754

Documentació
Edifici de Colònia
Dipòsit legal
PM 10-1987

EDITORIAL

25 ANYS D'AUTOGOVERN

4

DOSSIER

BALANÇ DE 25 ANYS D'AUTONOMIA

5

OPINIÓ

MACIÀ CALAFAT

23

DIADA PER LA LLENGUA I L'AUTOGOVERN

MACIÀ CALAFAT

24

CAN ALCOVER OBRE LES PORTES

MACIÀ CALAFAT

28

MISCEL·LÀNIA

JAUME LLADÓ

32

ART

JOSEP MARIA ALAMINOS. L'ESPAI SIMBÒLIC: EL JARDÍ INEXISTENT

34

EL SEMÀFOR

OFICINA DELS DRETS LINGÜÍSTICS

40

LLIBRES

BIEL MESQUIDA. EL BAUDELAIRE DE JORDI LLOVET

44

ITINERARIS

GASPAR VALERO. DE FORNALUTX A SÓLLER PER LA COSTA D'EN NICÓ...

46

CINEFÀGIA

MATÍAS VALLÉS. CINEMA ESPANYOL «MADE IN USA»

52

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5108916795

25 anys d'autogovern

Editorial

Fa 25 anys es varen posar en funcionament les primeres estructures d'autogovern de què disposaven les Illes Balears des dels decrets de Nova Planta i des d'aquell fatídic any de 1715. Unes institucions d'autogovern que varen iniciar el seu camí des d'una situació ambivalent. Per un costat, hi havia una enorme expectativa –en determinades minories actives– sobre la capacitat de redreçament i de millora del país que tindrien aquestes institucions. Per un altre costat, hi havia una realitat caracteritzada per les mancances de potestats i de doblers; les Balears havien accedit a l'autonomia per la via lenta i el poder recuperat va anar a caure en aquells que més resistències i que amb més prevenció veien el procés.

Les Balears en aquests 25 anys han viscut una transformació en tots els sentits que pocs podien pronosticar l'any 1983. El creixement poblacional és tal vegada l'impacte més cridaner d'aquesta transformació; tanmateix, les seves implicacions van molt més enllà. La situació gairebé residual del sector primari, la pèrdua de pes de la indústria, la construcció excessiva, un turisme que s'ha massificat i que no troba la fórmula màgica per augmentar rendibilitats i acabar amb l'estacionalitat, tot això són tendències que s'han consumat al llarg d'aquests anys. Ara bé, aquesta és una cara de la moneda, perquè allò cert és que el país ha continuat generant riquesa. El nostre turisme, amb totes les limitacions i reptes que es vulgui, continua a ple rendiment i continua essent el nostre gran motor econòmic. Els serveis de què disposam els ciutadans s'han multiplicat, la nostra societat s'ha modernitzat i s'ha globalitzat, tenim, en definitiva, els avantatges i els inconvenients dels països desenvolupats.

Davant aquestes transformacions hem tingut una gran sort de comptar amb unes institucions que han donat resposta a moltes de les problemàtiques que la transformació provoca. Des de les mesures de protecció del territori i el paisatge, passant per la complexa normativa per la qualitat i la modernització turística, continuant per l'execució i la implantació d'infraestructures i d'equipaments (depuradores, centres de salut, escoles, autopistes i carreteres, tren...) i acabant per tot un conjunt d'accions adreçades a la preservació de la identitat col·lectiva, són moltíssimes les coses que s'han fet en positiu perquè el país avançà i hi hagués més benestar.

Lògicament s'haurien pogut fer més coses, hi hauria pogut haver més decisió i més ambició, evidentment que sí, ara el balanç hauria de ser una botella mig plena, i no una de mig buida. Tenim molt de recorregut per fer, no estam en el millor dels món possibles, però el que hauríem de tenir clar és que fer-ho depèn de nosaltres, de la nostra energia i determinació. Del nostre convenciment. Perquè, no ens enganyem, si no hem anat a més no és tan sols per manca de decisió i d'ambició dels polítics, més aviat és per manca de decisió i d'ambició dels ciutadans del país dels quals els polítics solen ser un reflex més o manco equivalent o coherent.

Fer balanç sempre és un exercici necessari perquè ens permet veure on l'hem encertada i on ens hem equivocat, ens permet veure on som i quin camí hem fet. El balanç dels darrers vint-i-cinc anys i, en conseqüència, el balanç de l'acció exercida per les nostres institucions d'autogovern s'ha de moure dins el realisme i el possibilisme, no dins un món utòpic que fa abstracció de les limitacions del sistema i de les tendències majoritàries de la societat. Podem mirar el cel i aixecar la vista, ara bé, no hem de perdre el contacte amb la terra.

Balanç de 25 anys d'autonomia

Dossier

Vint-i-cinc anys d'Estatut d'autonomia

JAUME MATEU

La Constitució espanyola (CE) de 1978, amb la voluntat de superar la concepció centralista de l'Estat espanyol que aleshores vigia i en un intent de satisfer les exigències dels nacionalismes històrics, introdueix en l'ordenament territorial la figura de les comunitats autònomes.

Val a dir que l'article 3 ja reconeix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i regions que conformen l'Estat. D'aquesta manera, segons s'expressa a l'article 137, l'Estat espanyol s'organitza territorialment en municipis, províncies i comunitats autònomes.

L'accés a l'autonomia es podia fer per dues vies: la ràpida (prevista a l'article 151 de la CE), reservada a les considerades «comunitats històriques» (Catalunya, Galícia, País Basc i Andalusia), que preveia que hi hagués un ritme àgil de transferències i que els estatuts respectius fossin aprovats en referèndum per la ciutadania de cada territori; i la lenta (article 143 de la CE), amb un calendari de transferències més

dilatat i sense requeriment de referèndum. Les Illes Balears, tot i ser comunitat històrica, naturalment, varen ser enganxades al tren de l'autonomia per la via lenta.

I això que el 4 de juny de 1977 les forces polítiques de les Illes Balears (excepte les d'extrema dreta) que es presentaren a les primeres eleccions generals espanyoles des de la República firmaren un pacte autonòmic. Els partits polítics signants es comprometien a lluitar de valent per defensar el dret de les Illes Balears a la seva autonomia política, lluita que insistia, en essència, en l'oficialitat del català i en la dotació d'un Estatut d'autonomia elaborat per totes les forces democràtiques i referendat per la ciutadania de les Illes.

La dictadura havia finit el novembre de 1975 amb la mort del cabdill Franco; en vista d'aquest canvi substancial en la concepció de l'Estat, hom pot convenir que es va fer hora per llegua. Tanmateix, aquests canvis i els escenaris que obrien es compassaven mitjançant la Constitució en comptes de procedir a la ruptura democràtica, tal com es defensava des de fonts diverses, entre d'altres, l'Assemblea Democràtica de Mallorca, constituïda per partits polítics i sindicats de l'illa el 8 de juliol de 1976. Com sigui, els panorames que obria la Constitució de 1978, malgrat totes les mancances i estretons que ja aleshores es manifestaven amb claredat, es visqueren ciutadanaament amb molta intensitat.

Pel que fa al nostre arxipèlag, el 30 de juliol de 1977 es va constituir l'Assemblea de Parlamentaris de les Illes Balears, que assumia l'aspiració a l'autonomia de les Illes i la recuperació de les institucions polítiques d'autogovern. Aquesta

Constitutio pacis interge & dñe per
dominūm iacobū regē prīmū
apud Certisam. Rubrica. o.

assemblea, el 13 de juny de 1978, aprova un Decret llei que estableix l'existència de tres consells insulars i un Consell General Interinsular, que suposava l'eliminació de la Diputació Provincial de les Balears. La Llei d'eleccions locals de 17 de juliol de 1978 referenda aquest decret, que, finalment, fou confirmat per la CE.

L'1 de març de 1983 entra en vigor l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i el mes de maig d'aquest mateix any es convoquen les primeres eleccions autonòmiques d'acord amb les disposicions d'aquest estatut. I així comença l'aventura del govern autònom de l'arxipèlag.

Una aventura que naixia després del terratrèmol que per al procés autonòmic suposà l'aprovació, el 30 de juny de 1982, de la Llei orgànica d'harmonització del procés autonòmic (la coneguda LOAPA), fruit d'un pacte entre els dos grans partits estatals d'aleshores, la Unión de Centro Democrático (UCD) i el Partit Socialista Obrer Espanyol. Es promulgà aquesta norma per les reclamacions dels partits *no nacionalistes* —que controlaven la majoria dels governs autonòmics *no històrics*— en la forma d'accés a l'autonomia i a un sostre competencial similar a les de les nacionalitats històriques. Naixia d'aquesta manera el «café per a tothom», un clar estratagema que pretenia diluir el nacionalisme històric i rebaixar substancialment les competències dels governs autonòmics.

Com sigui, les Illes Balears estrenen Estatut el 1983, l'eina legisla-

tiva de referència del nostre país tant temps desitjada i aconseguida gràcies a l'acord de la majoria de

les forces polítiques il·lenques encoratjades per una ciutadania àvida de llibertat. I el mes de maig

Cream espais per conviure

Roldan
Cream espais per conviure

971 763 666 • www.rolan.es

d'aquest mateix any es convoquen les primeres eleccions autonòmiques, fruit de les quals Gabriel Cañellas Fons estrena la primera presidència de la Comunitat Autònoma. Cal dir, no obstant això, que Jeroni Albertí Picornell i Francesc Tutzó Bennàser presidiren abans el Consell General Interinsular.

Durant els vint-i-cinc anys de vigència estatutària, la màxima representació institucional de les Illes Balears ha recaigut en persones de partits polítics d'àmbit estatal i d'obediència central que consideren les autonomies poc més que una mera descentralització

administrativa, els situats més a la dreta política, o com a estructures de decisió tutelada pel govern de l'Estat, els de l'esquerra. Per aquesta raó no s'ha emfasitzat gaire, des d'aquesta màxima representació, en l'expressió de la identitat històrica i de la singularitat de les Illes Balears, com s'expressava en l'article primer de l'Estatut de 1983, o en la nacionalitat històrica que conformam, segons el mateix article de l'Estatut reformat el 2007. Reforma, per cert, promoguda més per reacció a la profunda millora efectuada en l'Estatut català que no per convicció.

Cert és que ha sovintejat la pre-

sència de veus nacionalistes en els diferents governs autònoms. Tanmateix, però, exceptuant el quadrienni 1999-2003 (el Pacte de Progrés) i la legislatura iniciada l'any passat, el seu pes no ha comptat tant com per activar i mantenir el sentiment de pertinença o d'identificació—el sentiment nacional—necessari per augmentar la confiança en la pròpia administració. Així, la gestió autonòmica se sent molt més propera que no pròpia. Això sí, com en la legislatura passada—la presidida per Jaume Matas—no es normativitza en contra de la «identitat del nostre poble», com s'indica en el preàmbul de l'Estatut reformat. O, en provincianitzar l'ordenació pròpia—això vol dir, en convertir-la en gual d'interessos particulars i corporatius—no s'institueix el nepotisme i l'abús de poder, com en el segon govern presidit per Matas.

Per això, malgrat el cofoisme que conté l'afirmació «la positiva evolució de l'autogovern» que apareix a l'exposició de motius de l'Estatut reformat el 2007, som lluny d'haver assolit les quotes d'autogestió contingudes en l'esperit—i en molta lletra—de la legislació diversa que la tracta. Sense anar més lluny, els greuges que ens infringeix l'Estat quant al finançament hipotequen a les clares aquesta progressió. Per no parlar de l'estancament de la normativa favorable al coneixement i la potenciació de les característiques com a país.

Resumint, cal celebrar els vint-i-cinc anys d'Estatut d'autonomia si en la celebració hi ha implícita la voluntat inequívoca dels nostres gestors públics de situar en tots els mapes les nostres illes a partir de la nostra identitat, personalitat que en cap cas no pot ser malmesa ni menystinguda. El futur a què tenim dret com a país, i avalat pel preuat patrimoni heretat, l'hem de poder traçar i hem de poder encaminar-nos-hi sense cap més tutela que la nostra voluntat de decidir com volem viure l'avenir.

***Jaume Mateu és el president de l'Obra Cultural Balear.**

Vint-i-cinc anys d'autonomia o la consagració institucional dels consells insulars

JOSEP MARIA QUINTANA

Quan, gairebé trenta anys enrere, els demòcrates i els autonomistes del nostre país ens plantejàvem el futur polític de les Balears i, en concret, de cadascuna de les illes que conformaven el que era aleshores una província sense cap diferenciació de les altres, amb una Diputació que residia a Mallorca en la qual hi havia únicament dos diputats menorquins, ens era molt difícil saber com havíem de configurar les futures institucions regionals ni com havíem de configurar les illenques en el marc d'una regió autònoma encara no nada, la qual presumíem –això sí– que hauria d'abraçar el conjunt de les Illes Balears. Però és que, posats a no saber, no sabíem tampoc com havíem de lligar l'acció transformadora del nostre sistema polític proper –l'illenc o, fins i tot, l'interinsular– a l'acció també transformadora d'aquell sistema polític vigent a Espanya d'ençà que uns espanyols s'havien imposat sobre els altres per la força de les armes, oblidant els imperatius de la justícia i, el que és més trist encara, els dictats de la raó; compromís, el nostre, que –utòpics, o potser no tant– concretàvem en un breu rodolí que sintetitzava la nostra filosofia política de joves compromesos i una mica exaltats: «Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia». I dic que potser no érem tan utòpics en formular aquell crit perquè, amb les ombres que vulgueu, amb les insuficiències que no hem de negar, ha estat la nostra generació de ciutadans la que va aconseguir que abandonessin les presons les persones que no havien comès altre delictes que el de defensar la democràcia; perquè som també nosaltres els qui hem sabut

construir un sistema polític que respecta la llibertat de pensament i d'expressió, i som igualment nosaltres els qui, amb més o menys fortuna, hem elaborat un estatut d'autonomia que ha permès que Menorca –i, naturalment, cadascuna de les Balears– pogués gaudir de personalitat pròpia i d'una institució –el Consell– al qual l'Estatut –i les lleis que el desenvolupen– encomana el govern de l'illa, concretant així aquella demanda que, en nom de tota l'Assemblea Autònoma de Menorca, vaig tenir l'honor de fer, el 22 d'octubre de 1977, al ministre Clavero Arévalo, quan, sota la mirada atenta dels representants de totes les forces polítiques menorquines, vaig pronunciar aquestes paraules: «Menorca, señor ministro, tiene derecho a la personalidad, y el Gobierno puede y debe hacer que ésta le sea reconocida.» Crit, aquest, que era un lament contra el sistema polític de la Diputació Provincial, una institució uniforme per a totes les províncies espanyoles, constituïda d'esquena a la realitat insular i, sobretot, als interessos de Menorca i d'Eivissa, que resultaven desamparades en un sistema representatiu que no els reconeixia ni tan sols el caràcter d'ens locals. És evident que no coneixíem aleshores l'abast que podria assolir en el futur sistema constitucional la paraula autonomia que nosaltres amb tanta passió defensàvem, però del que no hi ha dubte és que una rara unanimitat planava sobre aquesta paraula, potser a conseqüència d'una intuïció espontània i natural que feia patent que la veritadera llibertat democràtica no s'arribaria a aconseguir si no es transformaven alhora les estructu-

En complir-se vint-i-cinc anys de l'obtenció de l'autonomia per a les Illes Balears, se'm demana que jo en parli des de Menorca, i atès que hi haurà altres persones que ho faran des d'altres punts de vista, penso que m'he de referir bàsicament a la qüestió dels consells insulars, no tan sols perquè aquesta ha estat la principal preocupació dels menorquins des de l'inici de l'autonomia, sinó perquè són precisament aquestes les institucions que han sofert una transformació més gran.

res centralistes del vell estat. I aquella estranya i enyorada unitat d'interessos i de sentiments és la que ens va conduir, el 10 de juliol de 1977, a dur a terme el Pacte del Toro, el qual, a manca d'altres virtuts, va tenir potser la més gran de totes: Allí va dissenyar-se –amb les simplificacions que vulguem– una concepció clara i precisa de l'autonomia. De fet, Menorca aconseguí aquell estiu de 1977 el que no havia aconseguit en gairebé dos segles: que totes les forces polítiques es comprometessin en un esforç col·lectiu per construir la democràcia, per consolidar la llibertat i per garantir l'autonomia. Mai no s'havia plantejat amb tanta fermesa el desig comú d'obtenir unes institucions polítiques que fossin el reflex de la nostra realitat. Curiosament, però, els consells insulars que serien els destinataris del poder autonòmic en cadascuna de les illes, no van néixer de l'Estatut, ni

tampoc de la Constitució de 1978, encara que aquesta estava ja en l'horitzó immediat del legislador democràtic i fou, finalment, la que va donar-los consistència i aixopluc.

De fet, amb la promulgació de la Constitució espanyola, l'organització territorial de l'Estat prenia un camí desconegut fins aleshores. I això perquè, enllà del que afirmava l'article 137, d'acord amb el qual l'Estat s'organitzava territorialment en municipis, en províncies i en les comunitats autònomes que poguessin constituir-se, la Constitució, per primera vegada a la història d'Espanya, consagrava l'illa com a ens de l'Administració local. «En els arxipèlags –deia l'article 141.4–, les illes tindran, a més, administració pròpia en forma de *cabildos* o consells». I fou a conseqüència d'això que els consells creats per la Llei d'eleccions locals, de 17 de juliol de 1978, es constituïren imme-

diatament després de les eleccions municipals de 1979.

Els consells insulars naixien, per tant, com a entitats locals, vessant aquest que també els reconeixia l'Estatut (així l'article 39 quan ens deia que «els consells insulars, a més de les competències que els corresponguin com a corporacions locals, tindran...») i que regulava específicament la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

Vam haver, per tant, d'esperar l'aprovació de l'Estatut d'autonomia per alterar o completar aquest vessant dels consells com a administracions locals. Tanmateix, l'Estatut, fruit de pactes diversos, d'acords i de desacords entre els diferents col·lectius que configuraven l'espectre polític a les Illes Balears i, sobretot, a causa del pacte entre les que eren aleshores les dues grans forces polítiques estatals (UCD i PSOE) va regular els consells d'una manera confusa, fet que va donar lloc a dues grans interpretacions: la que destacava l'aspecte bàsic d'ens locals i la d'aquells qui creïem que eren alguna cosa més dins l'entramat constitucional de la nostra comunitat autònoma.

Per mi era clar –i ho era de tota evidència– que en el cas de ser exclusivament administracions locals, l'Estatut d'autonomia no hauria parlat específicament dels consells insulars, i menys encara no els hauria dedicat un capítol concret (el capítol IV del títol III), la qual cosa demostrava d'entrada que el legislador estatutari, amb major o menor intensitat, avaluava l'important paper que corresponia als consells en l'exercici de la política autonòmica. D'altra manera, el legislador hauria pogut prescindir d'una

Embat
Llibres

PEDAGOGIA - PSICOLOGIA - CIÈNCIES SOCIALS

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E • Geranis Centre - Tel. 971 713 350 • Fax 971 215 641 • 07002 Palma de Mallorca

referència tan explícita i extensa a aquestes institucions, com no la feia, per exemple, als ajuntaments. Els consells es configuraven, doncs, a l'Estatut com a institucions de la comunitat autònoma a les quals corresponia el govern, l'administració i la representació de les illes de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera; institucions que, com puntualitzava l'article 37, gaudien d'autonomia en la gestió dels interessos propis, d'acord amb la Constitució, amb l'Estatut i amb el que finalment establissin les lleis del Parlament.

El caràcter institucional dels consells derivava de l'article 18 EAIB, introductori del títol III, que regulava les «Institucions de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears», el qual, després de deixar clar que integraven l'organització institucional autonòmica el Parlament, el Govern i el president de la comunitat autònoma, establia que corresponia als respectius consells insulars el govern i l'administració de les illes de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera i el de les illes que els són adjacents.

Ara bé, aquest text no ens resolva la qüestió bàsica a la qual ens enfrontàvem, perquè... quina era la naturalesa específica dels consells com a institucions de la Comunitat?

La resposta a la pregunta que acaba de formular-se esdevenia clau per poder resoldre la qüestió que ens ocupa ja que de la seva resposta en derivava la solució que calia arbitrar per a la transferència i delegació de competències de la comunitat autònoma als consells en aplicació de l'article 39 de l'Estatut, tenint en compte que la comunitat autònoma tenia competència exclusiva sobre l'«organització, règim i funcionament de les seves institucions d'autogovern en el marc de l'Estatut present» (article 10.1 EAIB). Podia, doncs, abastar aquesta competència exclusiva una regulació que afectàs substancialment els mecanismes de funcionament dels consells insulars pel que fa a l'exercici de les competències transferides o delegades? És a dir, podia el Parlament

balear, en fonamentar-se en aquesta competència, modificar el règim jurídic dels consells insulars o introduir nous òrgans en la seva estructura perquè aquests actuessin, no com a administracions locals, sinó com a institucions autonòmiques? Aquesta era la qüestió. I per respondre-la, van sorgir dues

posicions enfrontades: la dels qui, basant-se en l'article 149.1.18 CE, que reserva a l'Estat les bases de l'organització de les administracions públiques, i també emparant-se en algunes sentències del TC, conclouien que als consells insulars se'ls havia d'aplicar exclusivament les normes que regulaven l'orga-

nització i el funcionament de les diputacions, amb independència de les competències, locals o autonòmiques, que rebessin i actuassin; i la dels qui creïem que, si aquesta tesi acabava fructificant, els consells mai no respondrien a les expectatives que la seva constitució va crear entre els partidaris d'una descentralització administrativa dins la comunitat autònoma, perquè era impensable que pogués esdevenir operatiu el traspàs de competències executives que radicaven en la seu del Govern de les Illes Balears –un òrgan, com tots els executius, de caràcter burocràtic que no reproduïx l'estructura representativa del Parlament sinó la majoria que governa– als esquemes de l'Administració local, en definitiva, als esquemes d'un ajuntament.

Per contradir aquella afirmació que ens conduïa a un camí sense sortida, els partidaris de la tesi descentralitzadora vam fer grans esforços doctrinals, basant-nos sobretot en la porta que havia obert la Llei 5/89, de 13 d'abril, de consells insulars –primera passa, encara que del tot insuficient, per garantir l'autonomia dels consells– i també en aquelles famoses sentències del Tribunal Superior de Justícia

de les Illes Balears que, amb motiu de la composició monocolor de la Comissió Insular d'Urbanisme de Mallorca i Eivissa-Formentera (composició contrària a les normes que regulen l'Administració local) van dir que la configuració d'aquelles comissions no era inconstitucional perquè no formaven part del ple del consell «de manera que, por no serlo no viene obligada –ni, por supuesto, impedida– a adoptar una composición proporcional reproductora de la estructura política del Pleno».

He de confessar, però, que, tot i l'esforç doctrinal que férem els partidaris de concebre els consells com a institucions autonòmiques, sempre vaig saber que aquest era el punt més dèbil de l'estructura legislativa en la qual s'emparaven els consells, atès que, ens agradés o no, la *vis atractiva* de les normes locals i la indubtable extracció local d'aquestes institucions, podia acabar malmetent tota la nostra filosofia.

De fet, hem estat més de vint anys passejant el nostre dubte i suportant el temor de no poder sobreposar-nos mai a una legislació que encotillava els consells i els impossibilitava de desenvolupar-se, temor que va esvair-

se finalment quan, fent de la necessitat virtut –i aquell dia em vaig convèncer que era cert allò que diuen de Déu, «que escriu dret en rengles torts»–, el govern de les Illes Balears sorgit del Pacte de Progrés va elevar al Parlament un projecte de llei que finalment va traduir-se en la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars, la qual provocava un salt quantitatiu pel que fa a la configuració politico-administrativa dels consells, en adjudicar-los de manera expressa el govern, l'administració i la representació de l'illa corresponent, i en integrar-los com a elements bàsics de l'esquema institucional de la comunitat autònoma.

La descentralització, és, doncs, avui, un producte estatutari, que es du a terme, d'acord amb un complex sistema de distribució de competències, per cinc executius: el de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i els dels consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Consell, aquest darrer, que s'ha constituït a conseqüència precisament del nou estatut.

***Josep Maria Quintana és regidor de la propietat i escriptor.**

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. i Fax 971 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)
quart_creixent@palma.infotelecom.es

LLIBRES DE TOTS
ELS PAÏSOS
CATALANS

LLIBRES INFANTILS
I JUGUETES

LLIBRES DE TEXT

DISCOS I CASSETTES

SERVEI
DE LLIBRES
ESTRANGERS

arts
xisco
gràfiques

Tel. / fax: 971 475 754

Les insuficiències del nou Estatut d'autonomia de les Illes Balears: els vots particulars

IGNASI RIBAS

El nivell de competències de les nostres illes ha augmentat com a conseqüència d'un procés de reformes obert en l'àmbit de l'Estat per l'Estatut de Catalunya. No obstant això, des del punt de vista del reconeixement dels trets d'identitat nacional dels pobles de les Illes Balears, el nou text té mancances evidents. La comissió de savis, encarregada de fer propostes amb vista al procés de reforma, va quedar curta en matèries com llengua i dret civil.

Per aquest motiu, en el dictamen final presentat per la comissió, vaig fer que constàs en acta el meu vot particular presentant una sèrie de propostes que no havien estat acceptades.

La llengua, la gran perjudicada

Així com l'Estatut de Catalunya recull en el seu articulat l'obligatorietat de conèixer el català, fet que equipara l'estatut legal de la llengua al del castellà (que és de coneixement obligatori segons la Constitució), el de Balears no la incorpora, malgrat la tasca d'una part dels ponents. De fet, l'apartat que regula la llengua va quedar pràcticament igual que a l'Estatut del 1983. La meua proposta, en aquest sentit, pretenia una regulació exhaustiva i completa, que era la següent:

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS Article 4

1. La llengua pròpia de les Illes Balears és el català.
El català, llengua pròpia de les Illes Balears, ho és, en la forma establerta a la Llei, de les institucions de la

Comunitat Autònoma, la toponímia, els consells insulars, les corporacions municipals, l'ensenyament, les empreses i els serveis públics, els mitjans de comunicació institucionals i qualsevol altra institució de la Comunitat Autònoma. També és la llengua emprada amb preferència a l'Administració de l'Estat i a l'Administració de justícia.

2. El català és la llengua oficial de les Illes Balears, així com també ho és el castellà, oficial a tot l'Estat espanyol. Tots tenen el deure de

L'aprovació del nou Estatut d'autonomia de les Illes Balears ha suposat un avanç important en l'autogovern, sobretot si prenem com a referència el de l'any 1983.

conèixer les dues llengües oficials i el dret d'usar-les indistintament i ningú no pot al·legar-ne desconeixement amb validesa jurídica.

Els poders públics garanteixen el coneixement de les dues llengües oficials i la disponibilitat lingüística de tot el personal al seu servei a les Illes Balears i de tothom que hi exerceix funcions públiques.

3. Correspon a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva de regular l'ús del català en tots els àmbits de la vida pública, així com de prendre les mesures adequades per garantir-ne l'ensenyament a tota la població; fomentar l'ús del català per part de tots els ciutadans; promoure la seva presència a l'Administració, l'ensenyament, els mitjans de comunicació i el món cultural i socioeconòmic, creant les condicions necessàries per a la normalització plena de la llengua catalana.

Sens perjudici de la unitat de la llengua catalana, les modalitats insu-

lars del català i la tradició literària autòctona seran objecte d'estudi i de protecció.

4. Essent, la llengua catalana, també llengua pròpia en tot o en part de les comunitats autònomes que històricament varen pertànyer a la Corona d'Aragó, la Comunitat Autònoma ha d'establir els convenis de cooperació i col·laboració que es considerin oportuns per tal de salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, i mantenir la comunicació cultural entre les comunitats esmentades, d'acord amb la Constitució.

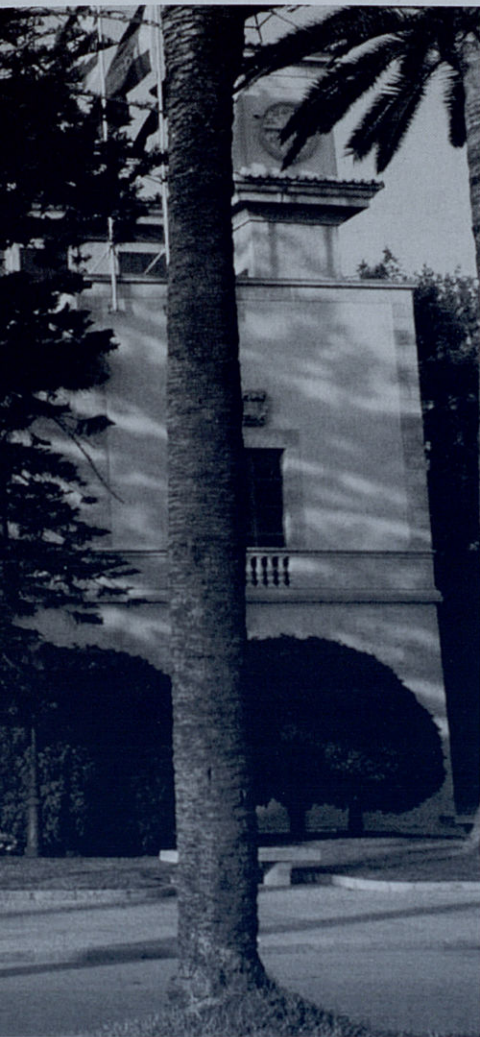
La institució oficial consultiva a la Comunitat Autònoma per a tot el que es refereix a la llengua catalana és la Universitat de les Illes Balears.

La Comunitat Autònoma, d'acord amb la Constitució i la Llei, pot participar en una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, institució que serà integrada per les comunitats autòno-

mes que reconguin el català com a llengua pròpia i oficial en els seus territoris.

5. L'Estat reconeix, d'acord amb el que estableix la Constitució, que la llengua catalana és patrimoni lingüístic i cultural de tots, i que ha de ser objecte d'especial respecte i protecció.

L'Estat respecta la unitat de la llengua catalana pròpia i oficial en tot o en part de les quatre comunitats autònomes del seu territori, i garanteix, d'acord amb aquest Estatut i la Llei, l'ús a la seva Administració pública i a l'Administració de justícia a les Illes Balears. També garanteix l'ús del català en els mitjans de comunicació públics o privats, que són de la seva competència, i que emeten des de les comunitats autònomes a les quals la llengua catalana és cooficial amb el castellà, i coopera en la projecció internacional de la llengua catalana i de la cultura que s'hi ex-

pressa, i promou el seu ús oficial a les institucions de la Unió Europea i a les organitzacions internacionals de les quals forma part.

El dret civil de les Illes Balears

Un altre aspecte que s'hi recull insuficientment, segons el meu parer, és el relatiu al dret civil propi de les Illes Balears, que constitueix un altre tret d'identitat de la nostra comunitat. La meua proposta s'encaminava a vindicar la seva importància en l'ordenament jurídic:

Article 7 bis

1. L'Estatut empara com a patrimoni comú de les Illes Balears el seu dret civil.

El dret civil de les Illes Balears s'ha d'interpretar i s'ha d'integrar prenent en consideració els principis generals que l'informen, així com les lleis, els costums, la jurisprudència i la doctrina que encarnen

la tradició jurídica de les Illes.

Per manca de llei i costums del dret balear, s'ha d'aplicar supletòriament el Codi civil i altres lleis civils estatals, sempre que les normes d'aquestes no s'oposin als principis del seu ordenament jurídic.

2. Les normes del dret civil de les Illes Balears tindran eficàcia en el territori de la comunitat autònoma. Se n'exceptuen el casos en què d'acord amb el dret interregional o internacional privat s'hagin d'aplicar unes altres normes.

3. El veïnatge i els conflictes interinsulars de normes s'han de regular pel Codi civil.

El poder judicial a les Illes Balears

Un altre dels aspectes bàsics per desenvolupar l'autogovern és el poder judicial a les Illes Balears. En aquest sentit vaig presentar les propostes següents:

TÍTOL IV

PODER JUDICIAL A LES ILLES BALEARS

Capítol I

El Tribunal Superior de Justícia

Article 51

1. El Tribunal de Justícia de les Illes Balears és l'òrgan en el qual culmina l'organització judicial en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma i davant el qual s'esgotaran les successives instàncies processals en tots els ordres jurisdiccionals, en els termes que estableixi la Llei orgànica del poder judicial i les lleis processals, sens perjudici del que disposa l'article 123 de la Constitució espanyola.

2. Quan la Llei orgànica del poder judicial i les lleis processals ho disposin, la competència del Tribunal Superior de Justícia s'estendrà al coneixement dels recursos extraordinaris de cassació i de revisió en tots els ordres jurisdiccionals, respecte dels litigis substancials entre els jutjats i tribunals amb seu a la comunitat autònoma

de les Illes Balears, sens perjudici de la competència del Tribunal Suprem per unificar doctrina.

3. La Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia –en actuació com a sala civil– ha de fixar de forma exclusiva respecte d'altres òrgans jurisdiccionals la doctrina resultant de la interpretació de les normes de dret civil balear.

La possibilitat d'aplicar l'article 150.2 de la Constitució

La Constitució espanyola preveu, a l'article 150.2, la transferència d'una sèrie de competències de l'Estat a les comunitats autònomes a través de l'aprovació de lleis orgàniques. Atenent aquest fet, vaig proposar a la comissió que examinàs i estudiàs de forma rigorosa i restrictiva alguna de les competències que, de forma excepcional, hauria d'assumir la Comunitat Autònoma de les Illes Balears mitjançant aquest procediment, sempre que això fos conseqüència d'un marcat i compartit interès general i específic derivat de la insularitat de la nostra comunitat autònoma. Per posar un exemple, les Balears haurien d'estar interessades, per la seva problemàtica, en la competència de ports i aeroports d'interès general.

En aquest sentit, vaig proposar que la proposta s'articulàs mitjançant una disposició addicional sense mandat, ja que això seria inconstitucional pel fet de limitar la sobirania de les Corts Generals. A més, necessàriament hauria de fer-se constar en el text que la competència atribuïda no seria efectiva fins que les Corts Generals decidissin per llei transferir-la o delegar-la en la forma i el contingut que estableix l'article 150.2 de la Constitució. Aquesta proposta, pensada en previsió de possibles evolucions futures de l'Estat de les autonomies, tampoc no va ser acceptada per la majoria de la comissió.

***Ignasi Ribas és misser i expresident de l'Obra Cultural Balear.**

Bartomeu Colom

«L'Estatut fou el resultat d'un pacte
entre les cúpules dels grans partits»

MACIÀ CALAFAT

Entrevista

Bartomeu Colom i Pastor (Sóller, 1951) és jurista i professor titular de dret administratiu de la Universitat de les Illes Balears. És doctor en Dret per la Universitat de Barcelona (1977), amb la tesi *L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears*, editada el 1978. És especialista en organització politicoadministrativa dels arxipèlags i ha publicat diversos treballs sobre drets fonamentals, dret lingüístic, dret autonòmic i dret urbanístic, entre els quals destaquen *Què és l'autonomia?* (1980), *Els principis de la Llei de normalització lingüística a les Illes Balears* (1987) i *El derecho de petición* (1997). Va ser membre, a proposta del PSM, de la comissió de savis que va fer propostes per a la reforma de l'Estatut de l'any 2007.

Fa vint-i-cinc anys que es va aprovar l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Quines particularitats va tenir el procés?

Va ser un procés difícil, llarg i complicat per comparació a altres comunitats autònomes. S'hi varen

sells insulars (subsidiarietat) i el nom de la llengua. Primer es va aconseguir un consens entre UCD i PSOE però després, amb l'enfonsament d'UCD i la pujada d'AP, allò que s'havia pactat abans de les eleccions de 1982 es va haver de renegociar. Finalment, s'aprovà el 1983, alhora que al-

tres comunitats autònomes, com Madrid i Castella-la Manxa.

Pels sectors nacionalistes i pel PSOE i la UCD d'aquí. Ens incorporam a la via lenta perquè UCD i PSOE signen els acords autonòmics del 1981, en què es decideix qui va per la via ràpida i qui per la via lenta; quins territoris accediran a l'autogovern i quines competències tindran. El nostre primer estatut és un clixé d'aquests acords autonòmics del 1981. En definitiva, és una decisió de les cúpules dels grans partits.

En la vostra opinió, què esperava la societat de les Illes Balears de l'autonomia?

«No s'ha aconseguit l'equiparació entre la llengua catalana i la castellana»

discutir aspectes importants, per exemple la representació que havia de tenir cada illa dins el Parlament (paritat), les competències dels con-

Per què les Balears s'incorporen a l'autogovern per la via lenta i no per la via ràpida, que havia estat reivindicada pels sectors nacionalistes?

Hi havia un sector que n'esperava moltíssim, més del que ha donat. Jo crec que la ciutadania ha viscut l'autogovern amb perplexitat, sense una gran passió, amb la idea que, com que els altres tenien autonomia, també l'havíem de tenir nosaltres. Això ha estat una de les nostres grans mancances. La gent no sabia molt bé què era l'autonomia, la majoria de la nostra societat era inercial, conservadora i sociològicament franquista. No hi havia una reivindicació social molt forta, tot i que a la manifestació per l'autonomia hi va anar gent. Després hi havia, evidentment, els sectors conscienciats que creien que això era fonamental per redreçar coses, com per exemple la llengua. Hem de dir que la Constitució vigent és asimètrica i no tracta totes les comunitats per igual: hi ha diferents nivells d'autogovern, unes amb un accés més fàcil que d'altres i amb un nivell de competències més alt, segons si havien plebiscitat un estatut durant la República. En principi, era possible que només unes comunitats tinguessin

“Encara queden botigues”
Casa Domar Flores

PAPERS PINTATS I PINTURES · ARTICLES PER A ARTISTES · VASES I MOTLLURES

SANT MIQUEL, 77 - Telèfon 971 72 14 83 - Fax 971 71 93 12 · 07002 - PALMA (MALLORCA)

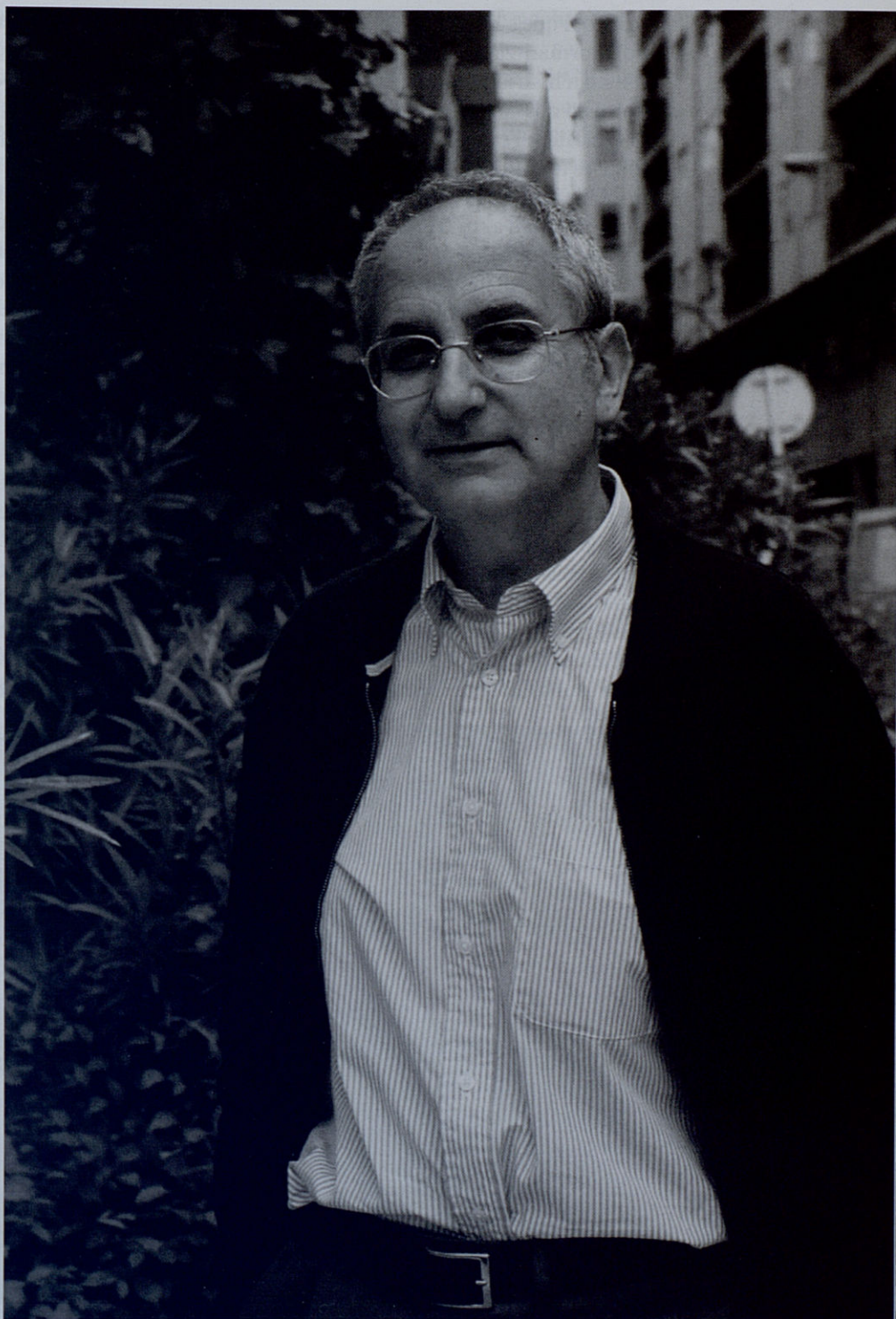
autonomia política, però va ser en aquests primers temps, amb el ministre Clavero, que l'autonomia es generalitza. Si tenim autogovern és perquè els altres en tenen, som fills del «café per a tothom».

Quins eren els problemes socials que havien d'afrontar les noves institucions autonòmiques?

Els grans temes no han canviat al llarg dels anys: llengua, territori, finançament i polítiques socials. La nostra societat és molt individualista, la majoria pensa a incrementar el seu patrimoni, però hi ha molt poca passió per la cosa pública i pels elements comuns. Això és una constant de tots aquests anys. En finançament han hagut de passar vint-i-cinc anys perquè compenguéssim que la nostra situació és injusta i perquè l'Estat ho reconegués. En preservació del territori hi ha hagut moments bons i no tan bons.

Tot i les insuficiències que té, l'Estatut permetia fer polítiques en matèries com llengua o cultura...

Sí, efectivament. Tot i que inicialment tenim un Estatut aprovat per l'article 143, les competències que arriben des del començament són molt importants. Ordenació del territori o urbanisme són responsabilitat nostra des de l'any 1983. S'han fet coses, i per ventura se n'han fetes més que si no hi hagués hagut autogovern. Hi ha gent que ha dit que just una llei com la d'espais naturals ja justificaria l'autogovern. L'Estat per ventura no hauria preservat tant, per bé que va fer una bona aportació amb la Llei de

**ELS
NOSTRES
POBLES**

suplement
d'EL MIRALL

amb el suport de:

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Presidència
Direcció General de Comunicació

**GOVERN
de les ILLES
BALEARS**

www.illesbalears.cat

costes. Tot i que s'ha fet poca política de normalització lingüística, l'Estat no n'hauria feta tanta. Com a mínim en dos àmbits s'ha treballat, l'educatiu i l'oficial i administratiu. Les institucions de l'Estat, com l'Administració perifèrica i justícia, no estan al nivell de normalització lingüística de les autonòmiques. S'han fet coses, però evidentment se n'haurien pogut fer moltes més. També hem tingut molt poc protagonisme en l'àmbit de l'Estat, això també ha estat una de les nostres constants històriques. Tot i que esquemàtic, en matèria cultural l'Estatut no partia d'una mala base: fixava el nom de la llengua i designava la Universitat autoritat normativa. En aquest aspecte hem millorat: a la reforma del 1994 assumim, entre altres competències, educació, i a la del 1999 arriben sanitat i altres competèn-

cies. Els recursos també han augmentat, tot i que el mal finançament ha estat una cosa crònica: som els que més pagam, els que menys rebem per habitant, els que tenim pitjor inversió de l'Estat en infraestructures i els que menys rebem dels fons europeus... La comunitat autònoma més mal finançada. Tot això també ha impedit que aquí es poguessin fer polítiques públiques. La veritat és que tampoc no hi ha hagut gaire interès per part de la majoria dels governs de fer-ne.

Quina valoració feis dels vint-i-cinc anys de política lingüística?

Pens que no començarem malament. L'Estatut reconeix la unitat de la llengua, al contrari que el valencià; la Llei de normalització s'aprova per unanimitat, cosa que

en aquests moments no es podria fer; i després hem assistit, fins a l'any 2003, a millores contínues de les normes que regulen l'estatus lingüístic. A més, hem assumit competències en ensenyament i mitjans de comunicació. És innegable que, gràcies a la comunitat educativa, la llengua és a les escoles, un miracle total, i és present a tots els municipis, a tots els consells insulars i a la Comunitat Autònoma. No està per ventura al nivell que voldríem, però són àmbits en què s'ha intervingut, i s'ha vist que, quan es fa alguna cosa, s'aconsegueixen resultats. En canvi, hi ha altres àmbits on no s'ha arribat. Els mitjans de comunicació públics han estat coixos, no n'hem tingut fins fa dos dies i, creats pel PP, no han estat precisament una eina de normalització lingüística. Pel que fa als privats, han passat olímpicament del tema. Dins l'àmbit privat i social s'ha fet poca feina, poques campanyes de conscienciació. S'ha fet també poca feina tècnica: estam pendants encara de l'aprovació del pla de normalització i del mapa sociolingüístic. A més, destinam pocs recursos a política lingüística. En definitiva, hi ha coses fetes, però n'hi ha tantes per fer... I, si no hi hagués hagut autogovern, no s'hauria avançat. Per tant, si hi ha dos àmbits en què l'autogovern sembla que ha funcionat ha estat en la incorporació del català a l'escola i a l'Administració i en la preservació del territori. Ara mateix s'acaba d'aprovar una llei que preserva més territori. En molts altres aspectes no ha anat tan bé: podríem

GRUP AVA

Viajes

Martel

BAL. 029 M/D

ESTIU 2008

CAPITALS BÀLTQUES

SORTIDES DES DE COPENHAGUEN

22 DE JUNY - 6 I 20 DE JULIOL - 7, 17 I 31 D'AGOST

VOL INCLÒS DES DE BARCELONA/MADRID

PREU DES DE 1.379 EUROS

FIORDS NORUECS

SORTIDES DES DE COPENHAGUEN

29 DE JUNY - 13 I 27 DE JULIOL

VOL INCLÒS DES DE BARCELONA/MADRID

PREU DES DE 1.529 EUROS

Programació especial COSTA CRUCEROS

El preu no inclou taxes d'embarcament, quota de servei ni assegurança.

Oms, 50 · Ap. de correus 696 · 07003 · Palma (Mallorca) · Tel. 971 72 38 42 · Fax 971 72 69 42

A/e: ventas@viajesmartel.com

tenir una més bona sanitat, un més bon ensenyament i uns més bons serveis socials si hi hagués hagut voluntat política. El Govern i el Consell, fins ara, en general, s'han estimat més utilitzar les institucions per mantenir xarxes clientelars que per fer polítiques públiques. És el resultat d'una societat en què els mitjans de comunicació no controlen els governants i en què els polítics que han duit la batuta han mirat més pels seus interessos o els de partit que no pel bé públic. Vivim en una democràcia de baixa intensitat, amb una elevada corrupció. Mai no ens hauríem imaginat, l'any 1983, el volum de corrupció que hi ha hagut.

Una de les qüestions que varen marcar el procés en el seu començament va ser la reivindicació d'autogovern i de representació de les illes menors. Passat aquest temps, com pensau que està aquesta qüestió?

Una de les característiques del nostre autogovern és que perdem més temps parlant del poder que de les polítiques públiques. El primer

tema a debat va ser si la representació al Parlament havia de ser proporcional o paritària entre totes les illes. L'Estatut no ho deixà tancat perquè AP no hi votàs en contra. Després es va haver de fer una llei electoral que va ser impugnada al Tribunal Constitucional, el qual va concloure que s'ajustava a dret que Menorca tingués el mateix nombre de representants institucionals que Eivissa i Formentera juntes. Posteriorment, s'ha discutit si els consells havien de tenir un govern propi, amb conselleries i amb consellers no electes. Amb aquesta qüestió hem estat entretinguts en els darrers anys. Un altre tema de fons, relacionat amb les illes menors, era si tots els consells havien de tenir les mateixes competències. Això, el darrer estatut de 2007 ho ha resolt dient que sí. La reforma defineix unes competències pròpies sobre les quals aquestes institucions tindran potestat reglamentària, una altra qüestió que ballava.

Des del punt de vista de la cohesió de la comunitat autònoma, pensau que s'ha avançat?

Jo crec que sí. La cohesió no està pitjor del que estava; per descomptat està millor que el 1931, quan els menorquins no varen entrar ni tan sols a discutir l'Avantprojecte d'estatut. Tenim un parlament que ha funcionat relativament bé en aquest punt. Jo en som molt crític, crec que hauria d'haver fet més del que ha fet, però des del punt de vista de la cohesió ha tingut un paper correcte. I ara tenim uns mitjans de comunicació que també hi ajuden. Jo crec que a les illes menors se'ls ha donat joc. Basta veure la darrera reforma, que és molt insularista: a partir d'ara cada illa té un govern, una administració i unes competències pròpies blindades. S'han creat mecanismes de coordinació i de cooperació, com ara la conferència de presidents i la comissió de consells insulars al Parlament. La nostra comunitat té un model propi del federalisme cooperatiu, amb una descentralització molt profunda del poder executiu, mentre que el legislatiu es manté unit. De fet, hi ha cinc governs autonòmics. Les illes menors no poden dir que l'Estatut és centralista, una altra cosa és la

Metges especialistes en oftalmologia

C/ d'Anselm Turmeda, 10. Palma (Mallorca)
Tel. 971 20 15 12 - 971 29 47 44 - 971 29 54 50
Fax 971 75 52 38
A/e: iom@iom.es

manca de recursos i de mitjans personals, perquè ara tenim quatre consells amb moltes competències i amb poc personal qualificat.

En la vostra opinió, l'autonomia ha significat un acostament de la democràcia als ciutadans?

Evidentment, l'autogovern és una eina d'aprofundiment democràtic, perquè incorpora una instància representativa entre l'Estat central i l'Administració local. Així i tot, a mi m'ha decebut. No veig que el Parlament sigui una institució viva, capdavantera i dinàmica. En general, les nostres institucions tenen molt poc pes específic i seran necessàries un parell de generacions per omplir-les de contingut.

Quins aspectes destacaríeu del nou Estatut?

Un fet important és que les Bale-

ars es proclamen nacionalitat històrica. A la comissió de savis que feia propostes per a la reforma ho vaig defensar i hi havia membres que varen dir que no. Per a sorpresa meva, la vicepresidenta del govern va dir: «Sí, perquè si no ets nacionalitat històrica a Madrid no pintes res.» Però curiosament això no ha tingut cap conseqüència concreta: per això no s'ha protegit més la llengua. Hi ha proclamacions que quan arriben és tan tard que no tenen cap conseqüència jurídica ni política. Un dels drametes d'aquesta reforma és que no s'ha aprofitat per aconseguir la necessària equiparació entre la llengua catalana i la castellana. Hi havia una minoria que la demanava, però no ha trobat el ressò dels partits grans. Això en el fons implica que les principals forces polítiques creuen que, des del punt de vista jurídic, no ja social, és bo que hi hagi una subordinació de la

llengua proclamada pròpia respecte a la de l'Estat. A més, l'Estatut està tècnicament molt mal fet: hi ha una suposada proclamació de drets que més que això és una enumeració de principis rectors de les polítiques públiques. Per comparació als altres seguim sense tenir un Estatut potent. La nostra norma està per sota, no ja del català, sinó de l'andalús i de vegades de l'aragonès o del de Castella i Lleó. Per exemple, a la comissió vaig proposar que es blindassin les competències mitjançant una descripció detallada de les submatèries, com ho feia l'Estatut català, i em varen dir que no. Després hem vist que els estatuts d'Andalusia i d'Aragó fan descripció de submatèries. Nosaltres, com sempre per sota dels altres, fent bonda, que és el que ens han ensenyat com a membres d'una societat de cacics de portes endins i servil de cara a l'Estat.

La veu crítica del país

MACIÀ CALAFAT

El maig ha tornat a ser a Mallorca el mes de les mobilitzacions a favor de la llengua i el país. Multitud d'actes han tornat a aplegar milers de persones al carrer per reivindicar els nostres drets col·lectius. L'aperitiu va ser el 29 d'abril, dia en què l'OCB va presentar el full de ruta pel català a les Illes Balears, document en què l'entitat presentava les seves propostes per fer avançar el procés de normalització lingüística, amb estirades d'orella incloses a les màximes autoritats de les Illes Balears, a les quals va començar a posar-se les piles. El teatre de CCOO es va omplir per encabir-hi el nombrós públic, en un acte de marcat caràcter reivindicatiu. Posteriorment, va ser la Diada per la Llengua i l'Autogovern del 17 de maig, que va omplir de nou el centre de Palma amb nombroses activitats per reivindicar que la nostra llengua continuï vertebrant la societat de les Illes Balears. Més de 14.000 persones hi varen participar. I, per acabar, Son Servera va acollir, els passats 24 i 25 de maig, l'Acampallengua, activitat organitzada pels Joves de Mallorca per la Llengua. En aquesta ocasió, l'assistència no va ser tan lluada: les circumstàncies meteorològiques varen obligar a suspendre una part de les activitats més potents, com ara el concert. Així i tot, hi varen prendre part més de 7.000 persones.

L'elevada participació a totes aquestes convocatòries indica que la societat mallorquina, ben enfora de la imatge que se'n té, és activa i es mobilitza per les qüestions que l'afecten. Els milers de persones que han reivindicat els drets col·lectius durant el passat mes de maig són una riquesa democràtica que

el conjunt de la societat i dels mitjans de comunicació haurien de tenir més en compte, perquè representen un corrent de fons que indica en quina direcció batega el país. I les institucions públiques, per cert, també l'haurien de tenir més present en el seu dia a dia. Massa sovint estan centrades en actituds rutinàries que no connecten amb els sectors socialment més dinàmics.

Si el moviment a favor de la llengua, la cultura i el país és un exemple a seguir quant a capacitat d'incidència social, el de defensa del territori no en queda enfora. Tot i que amb menys activitat aparent en aquests moments, la força de les entitats i plataformes ecologistes també és un exemple de constància en l'activisme. En aquest sentit, l'entitat líder és el GOB, entorn del qual s'articulen diferents plataformes ciutadanes, constituïdes segons les problemàtiques concretes. Si emblemàtiques varen ser les manifestacions contra la política territorial del PP durant la passada legislatura, igual d'important ha estat la feina dels nombrosos grups locals, amb èxits com la protecció de diversos espais naturals amenaçats (Son Real, cala Blanca, Muleta...) i amb algun fracàs com la construcció d'un hospital a la Real. Actualment, continuen actives plataformes contra el camp de golf de Son Bosc i contra la urbanització des Guix a Lluc, i se n'han constituïdes de noves, com Salvem es Jonquet, creada per aturar un projecte urbanístic aprovat per l'anterior equip de govern municipal de Palma.

Aquests moviments han estat i continuaran essent importantíssims durant els temps que vindran.

Perquè han marcat l'agenda política i han frenat moltes de les polítiques contràries a la nostra identitat cultural i territorial; i perquè expressen una veu crítica que han de tenir en compte els governants: la veu d'una societat que actua contra els abusos de poder. Abans davant el PP i ara enfront de les incoherències dels nous governants progressistes, la societat mallorquina es mou i reivindica. I que sigui per molts d'anys.

Opinió

Milers de persones tornen a sortir al carrer per la llengua

MACIÀ CALAFAT

Més de 15.000 persones al conjunt d'activitats, i més de 7.000 a l'acte central de la plaça de Cort. Aquest és el balanç que ha fet l'Obra Cultural Balear de la Diada per la Llengua i l'Autogovern que va tenir lloc el passat 17 de maig a Palma.

Un esdeveniment que enguany es va celebrar amb el lema «La nostra llengua al carrer» i que va recollir diverses manifestacions culturals per demostrar que el català és ben viu en àmbits com la cultura popular, la música, l'escola o els mitjans de comunicació.

La Diada del 2008 s'ha caracteritzat per una major dispersió espacial que en edicions anteriors. Aquest fet, lluny de dificultar la participació, l'ha promoguda. Així, des de primeres hores de l'horabaixa, el centre de Palma s'omplia de persones provinents de la ciutat i de totes les poblacions de Mallorca per participar en les diferents activitats centrades en dos itineraris diferents, tots dos confluents a Cort: el que partia de Can Alcover – Espai de Cultura, tot just

inaugurat, i el que ho feia de la plaça d'Espanya.

L'activitat que va començar més puntual va ser la trobada de gegants. Colles provinents de totes les poblacions de Mallorca es van començar a plantar a la plaça d'Espanya, davant l'estàtua del rei En Jaume, a partir de les 16.30 hores. Precisament, el motiu de la trobada era participar al bateig dels gegants de l'entitat, Jaume I i Violant d'Hongria. I cap any més assenyalat que el dedicat a rememorar el naixement del rei conqueridor, fundador de les institucions del Regne de Mallorca. Per fer aquest bateig, s'havien congregat deu colles de gegants: El rei Sanç i Jaume III (Consell de Mallorca); els gegants Xeremiers, en Tomeu i na Margalida (Ajuntament de Pal-

ma); en Toni i na Margalida (sa Pobla); els gegants sabaters (Inca); Jaume I i Violant d'Hongria (Calvià); n'Aina i en Jaume (Binissalem); en Joan i na Llúcia (Mancor de la Vall); n'Antoni i en Joan (Muro), i en Soler, el bandejat, i na Maria de Coanegra (Santa Maria). Juntament amb ells, els Tamborers de la Sala, diverses colles de xeremiers procedents d'arreu de Mallorca, la Cucafera, els caparrots, els dimonis i la batucada de l'Assumpció, el caparrots d'estiu, els dimonis i la batucada d'Albopàs i els capgrossos de Palma. A les 17.15 hores tota la comitiva es va posar en marxa acompanyada de milers de persones i va travessar la plaça de la Porta Pintada, el carrer de Sant Miquel i la plaça Major. Precisament en aquest espai, on va fer una petita aturada, es trobaven en marxa des de les 17 hores l'espai de

mitjans de comunicació en català, amb una mostra de les televisions, les ràdios i els diaris en la nostra llengua, i l'actuació del grup Miranda Jazz Quartet. Els gegants hi varen fer una breu aturada per seguir posteriorment el camí cap a la plaça del Marquès del Palmer, que acollia la fira d'entitats, a la qual participaven les principals associacions de Mallorca, i l'espai intercultural, amb diverses activitats de sensibilització organitzades per la Comissió Intercultural de l'Obra Cultural Balear. Després el cercavila va continuar pel carrer de Colom cap a Cort.

Paral·lelament a la trobada de gegants, es feien activitats a altres espais del centre de Palma. Un dels punts àlgids va ser el recentment inaugurat Can Alcover i els seus carrers més propers. L'espai va estar obert a tota la ciutadania que el va voler visitar de les 16 a les 18

hores. A l'interior hi va haver l'actuació del discòquei Imperiale i de Joan Cabot, mentre que a l'exterior es feia un recital de poesia al carrer a càrrec d'Emili Sánchez, Jaume Alorda i Pere Perelló, membres del col·lectiu Els Incontinents Eufòrics. Mentrestant, el carrer d'en Morei era l'escenari dels jocs malabars i les acrobàcies del Circ Bover, i la plaça de Montis-sion, de l'espectacle *Punt i seguit*, una lectura de textos al carrer per part d'estudiants de diferents centres de secundària de Mallorca. Els textos llegits varen ser fragments d'obres destacades de la literatura catalana, entre els quals *El llibre dels feits*, de Jaume I; *Mirall trencat* i *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda; *Llepolies i joguines*, de Maria Antònia Salvà, i diferents poesies de Joan Brossa i Josep Maria Llompart.

També a les 17 hores la plaça de la

Peixateria acollia diverses activitats juvenils, amb la presentació del sindicat de secundària SEPC, la xerrada *Dona i art* i un taller d'elaboració de pancartes, mentre que la plaça de Santa Eulàlia era el centre de la cultura popular, amb l'actuació dels glosadors Mateu Matas, *Xurí*, i Macià Ferrer, i una ballada popular amb Música Nostra. El centre de la Diada, però, era la plaça de Cort. A les 17 hores començava la Trobada d'Escoles

Mallorquines, amb diversos tallers adreçats als més menuts, i l'actuació de Cucorba. En aquesta ocasió l'activitat va consistir a elaborar per part dels centres escolars diversos estendards commemoratius del naixement de Jaume I, que es varen penjar entorn de tota la plaça. A les 18.30 hores hi va arribar la comitiva dels gegants per participar al bateig dels gegants de l'OCB, Jaume I i Violant d'Hongria, que esperaven al cen-

tre de la plaça. L'acte fou presentat per Felip Munar. Els regals fets pels gegants xeremiers, padrins de la parella, varen ser una espasa a Jaume I i un ram de flors a Violant. A més, els padrins reberen un exemplar de la litografia *Enunciat*, creada pel pintor Horacio Sapere amb motiu dels 45 anys de l'Obra Cultural Balear. Tot seguit, les dues colles de gegants varen ballar al ritme de les xeremies, que interpretaren la tonada feta ex-

pressament per a l'ocasió pel músic Manel Martorell.

Ja eren les 19 hores i la plaça de Cort era plena de gom a gom, fins al punt que les colles de gegants provinents de tots els racons de Mallorca no varen poder ballar. Havia arribat el moment de fer l'acte central de la Diada per la Llengua i l'Autogovern. El sus el va donar el glosador margalidà Mateu Matas, *Xurí*, que va recitar uns versos fets expressament per

a la Diada. *Xurí* va donar pas al presentador de l'acte, el cantant de Fora des Sembrat i locutor de ràdio Pep Suasi. A continuació, va ser el torn del discurs del president de l'Obra Cultural Balear, Jaume Mateu, que va marcar les línies de l'entitat en matèria de llengua i cultura. Posteriorment, el públic assistent participà a l'acció col·lectiva per la llengua, que consistí a aixecar tothom alhora unes pancartes amb missatges que

reivindicaven l'ús de la llengua catalana en diferents àmbits socials (el cinema, la xarxa, el mercat i l'esport). El disseny de les pancartes fou elaborat per destacats dibuixants de còmic mallorquí (Guillem March, Tomeu Morey, Àlex Fito i Pau Rodríguez). Milers de mans seguiren les indicacions de Pep Suasi per aixecar-les al so de les xeremies, en una plaça que vibrava a favor dels nostres drets com a poble.

Tot seguit, representants de diferents sectors socials llegiren el manifest de la Diada per la Llengua. Maria Avellà, de la Plataforma Calvià per la Llengua; Toni Crespí, president del Mercat de l'Olivar; Miquel Coll, director del col·legi públic Mestre Guillemet de Santa Eugènia, i Ona Borràs, membre dels Joves de Mallorca per la Llengua, presentaren les reivindicacions adreçades a les administracions públiques i al conjunt de la ciutadania. Després va ser el torn dels nous mallorquins: quatre persones provinents de diferents continents varen demanar als presents i al conjunt de la societat mallorquina que els parlassin sempre en català. També el portaveu de Joves de Mallorca per la Llengua, Sebastià Maimó, féu una crida a participar a l'Acampallengua 2008, que s'havia de fer el cap de setmana següent a Son Servera.

Per acabar l'acte, la Coral Irene Segarra, integrada per adults, i el taller de música del col·legi Mata de Jonc (infantil) interpretaren conjuntament l'himne de Mallorca, *La Balanguera*. La jornada va acabar amb un concert de rock a càrrec d'Obrint Pas i Anegats que va aplegar un nombrós públic de totes les edats fins a altes hores del vespre.

La Diada per la Llengua i l'Autogovern va ser un altre any un clam a favor de les senyes d'identitats pròpies. Ara només cal que els responsables de fer avançar el procés de normalització lingüística en prenguin nota i posin en marxa mesures que responguin a la demanda social.

Obre les portes

Can Alcover-Espai de Cultura

MACIÀ CALAFAT

**S'ha fet esperar, però
finalment és una
realitat.
Can Alcover-Espai de
Cultura va obrir les
portes el passat 15 de
maig, en un acte a què es
varen convidar
totes les persones i
institucions que han fet
possible aquesta casa
museu i centre cultural.**

A partir d'ara, Palma disposarà d'un nou focus de dinamització de les lletres i de les arts, preparat per donar resposta a les necessitats socials de la Palma del segle XXI. Situada al bell mig del barri de la Calatrava, al carrer de Sant Alonso, número 24, la casa del poeta Joan Alcover fou llegada l'any 1968 a l'Obra Cultural Balear, perquè en fos la seu institucional, pel seu fill i membre fundador de l'entitat, Pau Alcover de Haro. Una casa que l'OCB va decidir dedicar a la figura i a l'obra de Joan Alcover, un dels intel·lectuals més destacats de la Mallorca de començament del segle XX.

Un poeta excepcional: Joan Alcover

Joan Alcover Maspons (Palma, 1854-1926) és conegut per molts com l'autor de la lletra de *La Balanguera*, l'himne de Mallorca. Però la seva obra poètica és força més extensa i resulta essencial per entendre el canvi de tomb de la literatura a Mallorca a principi del segle XX. Poemes com «Desolació», «La relíquia» o «La Serra», entre molts altres, són considerats referents essencials dins la poesia escrita en català. Joan Alcover és, juntament amb Miquel Costa i Llobera, promotor indiscutible de l'Escola Mallorquina i referent emblemàtic de les generacions posteriors de poetes de casa nostra. Té el mèrit d'haver aconseguit modernitzar la literatura a Mallorca, emprant una llengua culta i depurada.

Alcover entén la poesia com una expressió sincera i clara dels sentiments més profunds de l'ésser

humà. Els seus poemes tracten el paisatge i el sentiment del poble i s'hi mostra com un home lligat profundament al seu país i a la seva gent. Però és en l'expressió del dolor —que li va tocar viure de ben a prop amb la mort de la primera muller i de quatre dels cinc fills— que assoleix les fites més altes. La

seva poesia destil·la bellesa a través d'un llenguatge treballat i de gran musicalitat. Joan Alcover fou, a més, un excel·lent orador i un dinamitzador cultural incansable. Cada diumenge horabaixa organitzava tertúlies literàries a casa seva, per les quals passaren les figures més il·lustres de les lletres catalanes, com ara Miquel Ferrà, Llorenç Riber, Miquel Costa i Llobera, Joan Pons i Marquès, Guillem Colom, Miquel dels Sants Oliver, Santiago Rusiñol o Josep Carner, entre molts d'altres.

Un espai per promoure les lletres catalanes

El 1992 començà la primera fase de rehabilitació del casal. Ja durant

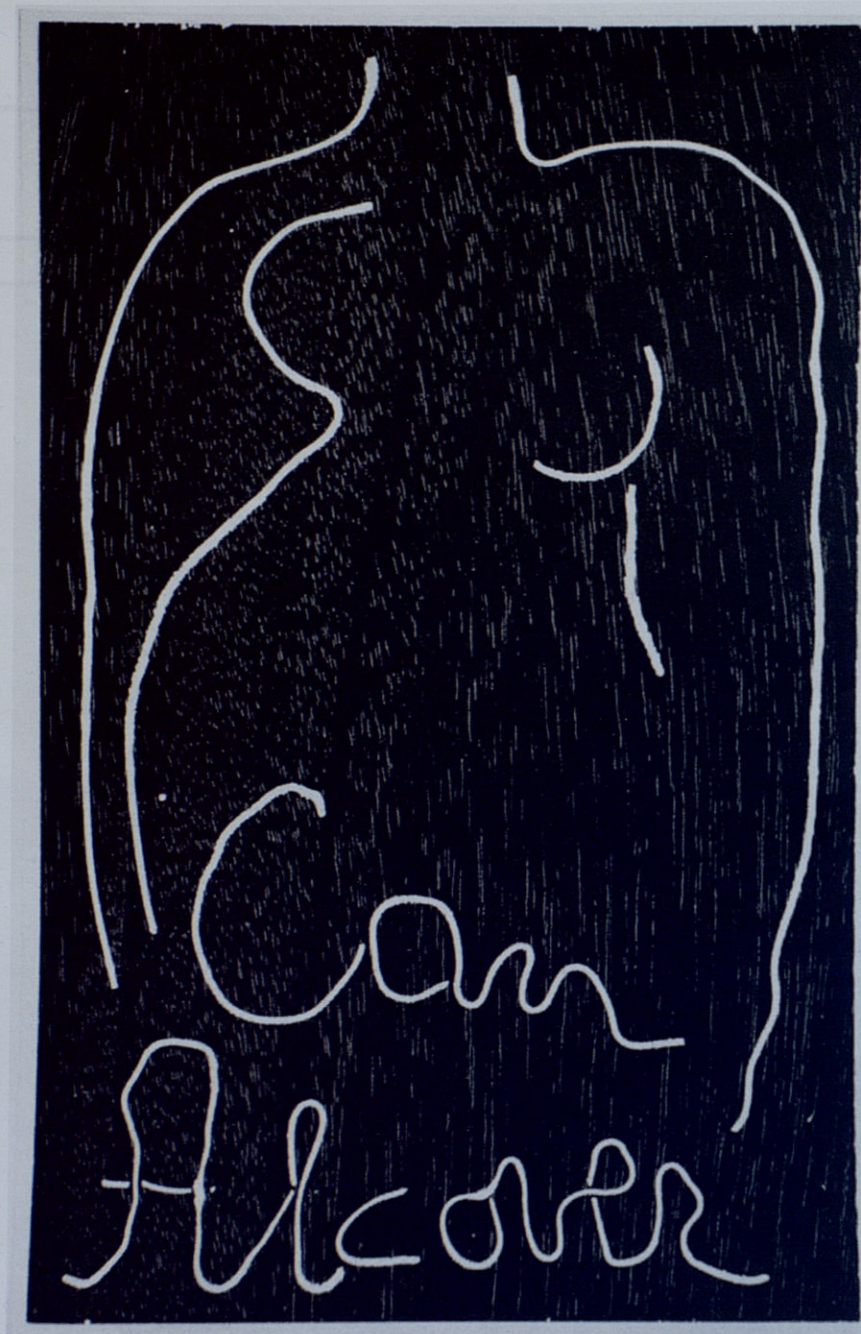
aquest període, un seguit d'entrebancs i de dificultats relacionats amb l'estructura de l'edifici obligaren a retardar el projecte. No fou fins al 2003 que s'iniciaren les obres definitives, que preveuen tres tipus d'usos per al nou espai: seu institucional de l'Obra Cultural Balear, casa museu Joan Alcover i centre d'activitats culturals. L'any 2007 s'acaben definitivament les obres i es posa en marxa la maquinària administrativa i burocràtica que ha de permetre l'obertura de Can Alcover, un dels objectius més cobejats per l'entitat.

El resultat és una casa museu que reproduceix la sala de tertúlies i el despatx del poeta, escenaris que permeten aproximar-se a l'època en què visqué Joan Alcover i al seu

univers creatiu mitjançant el contacte amb alguns dels seus objectes personals. D'altra banda, el centre d'activitats culturals vol servir no tan sols d'oferta complementària a la visita a la casa museu, sinó també per captar nous actius per a l'àmbit cultural i de fidelització per als que ja en formen part.

Can Alcover-Espai de Cultura té com a objectiu difondre en l'àmbit nacional i internacional la llengua i la cultura catalanes, i, singularment, l'aportació mallorquina a aquesta llengua des de Ramon Llull fins als nostres dies. Fa especial incidència, òbviament, en la figura i en l'obra de Joan Alcover. Can Alcover-Espai de Cultura és un centre que vol donar continuï-

ticular i artística de l'autor. Així mateix, s'hi pot visitar l'estança en què treballava i la sala on es feien les tertúlies. Can Alcover-Espai de Cultura disposa d'una sala de projeccions, una sala de conferències, una sala polivalent, una biblioteca, un jardí i una terrassa, i ofereix un espai per difondre, promoure i fer conèixer la literatura catalana i la cultura en general. S'hi organitzaran seminaris, conferències, cursos, tallers i concerts, i s'hi durà a terme la reedició del llegat literari de Joan Alcover.

La inauguració de Can Alcover-Espai de Cultura

L'acte d'inauguració de l'espai va comptar amb la presència de representants de les principals institucions. El descobriment del rètol de l'entrada, a càrrec del president de l'entitat, Jaume Mateu, i de la presidenta del Consell de Mallorca, Francina Armengol, va anar seguit de l'entrada al recinte del nou espai. Entre el públic es podien veure representants de les principals institucions que han donat suport a l'obertura de Can Alcover, entre els quals destacaven Andreu Ramis, de l'Obra Social i Cultural de Sa Nostra, i del Govern de les Illes Balears, la consellera d'Educació i Cultura, Bàrbara Galmés, i el conseller de Mobilitat, Biel Vicens; del Consell de Mallorca, a més de la presidenta, la vicepresidenta i consellera de Cultura, Joana Lluïsa Mascarró, i el conseller d'Interior, Joan Lladó, i de l'Ajuntament de Palma, la regidora de Cultura, Nanda Ramon. També s'ha d'esmentar la representació dels grups presents al Parlament de les Illes Balears: Rosa Maria

tat al vessant dinamitzador de Joan Alcover. A la casa museu del poeta es mostra el seu univers creatiu. Hi són

presentats manuscrits, correspondència, fotografies, llibres, mobles i altres elements emblemàtics de la vida par-

EL MIRALL
amb el suport de

**Consell de
Mallorca**

- Plànols Topogràfics
 - Mesuraments
 - Replanteigs
- Fotografies aèries
 - Verticals
 - Panoràmiques
- Publicitat aèria
- Peritatges
- Valoracions
- Projectes agrícoles
- Estudis mediambientals

Plaça Rosselló, 4A, 3r - Tel. 971 72 33 56 Fax 971 71 89 01
www.estop.org E-mail: estop@estop.org

Alberdi, del PSIB-PSOE; Biel Barceló, del Bloc per Mallorca, i Josep Melià, d'UM. L'oposició municipal també va estar representada pels regidors Catalina Cirer i Rafel Duran.

L'acte, conduït pel coordinador de l'Obra Cultural Balear, Tomeu Martí, va ser introduït per Jaume Mateu, que va explicar els orígens i la finalitat del projecte i va agrair a les institucions el seu suport. Tot seguit, el professor de la UIB Damià Pons va fer una breu explicació sobre la figura i l'obra de Joan Alcover, emmarcades dins les fites d'una generació que va impulsar la modernització i el desenvolupament nacional de la societat mallorquina. Després va ser el torn dels representants institucionals: la presidenta del Consell de Mallorca, Francina Armengol, va saludar la posada en marxa de Can Alcover com una contribució cabdal de l'Obra Cultural Balear a la cultura que es fa a Mallorca i a la llengua pròpia; la consellera d'Educació, Bàrbara Galmés, va donar suport a la iniciativa del nou centre cultural, i la regidora de Cultura de Palma, Nanda Ramon, va valorar-ne la importància com

a dinamitzador cultural de la ciutat i com a promotor de la llengua catalana. Acabats els discursos, els assistents varen cantar *La Balanguera* i, tot seguit, varen poder visitar els diferents espais de què consta l'edifici. Per cloure l'acte, el jardí va acollir l'espectacle de dansa *Imatges*, a càrrec de Bel Alzamora.

Amb aquesta inauguració, Can Alcover ha començat a caminar. Les primeres activitats organitzades han estat una jornada de portes obertes, que s'ha fet coincidir amb la Diada per la Llengua i l'Au-

togovern, i la Quinzena Cultural Joan Alcover, amb un programa diari d'activitats dedicades a la figura i a l'obra del poeta. Entre el dilluns 19 i el divendres 30 de maig els ciutadans de Palma podran visitar l'espai i assistir a conferències, presentacions de llibres, actuacions musicals, itineraris culturals i accions poètiques relacionades amb l'escriptor. Un programa que significa la posada en marxa definitiva de Can Alcover-Espai de Cultura, el nou centre de difusió de la llengua i de la cultura catalanes de la ciutat de Palma.

«Diari de Balears» canvia de fesomia

El diumenge dia 18 de maig va ser el dia elegit per *Diari de Balears* per presentar el seu nou disseny. A partir d'aquesta data el periòdic en català de les Illes Balears es publica a tot color. Però aquesta no és l'única novetat, ja que també se n'ha renovat l'estructura informativa, amb la introducció de noves seccions i altres que canvien de nom i format.

El periodista i dissenyador Javier Errea és l'autor del projecte gràfic. El nou format es va presentar en societat el divendres dia 16, en una festa celebrada al local Mar Chica Cafè de Portopí, amb la presència de les principals autoritats de les Illes Balears i nombrosos representants del món dels mitjans de comunicació i de la cultura. Els discursos del director, Miquel Serra; del president del Grup Serra, Pere Serra, i del president de les Illes Balears, Francesc

Antich, destacaren l'esperit de modernitat que envolta aquest nou disseny, amb una imatge més gràfica, i la importància que la nostra llengua disposi d'un mitjà d'aquestes característiques. Al mateix temps també se n'ha renovat el web, que guanya en interactivitat, ja que permet una major participació del lector i afegeix nous continguts i prestacions.

Cursos d'estiu a "Sa Nostra"

El passat 2 de juny es van presentar els cursos d'estiu 2008 de "SA NOSTRA": **25 anys d'autonomia a les Illes Balears** organitzat pel CEDOC del 30 de juny fins al 4 de juliol. **La diversitat cultural d'Europa**, amb motiu de l'Any Europeu del Diàleg Intercultural, del 7 al 9 de juliol. I finalment, el seminari de **Cinema Policiac** del 7 al 11 de juliol.

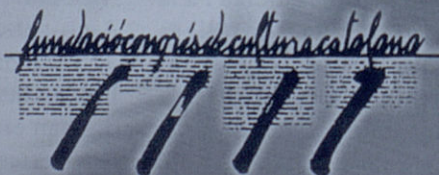
Ajuts solidaris

L'Obra Social de "SA NOSTRA" dona suport a projectes que fomentin la integració sociolaboral dels ciutadans, així com la normalització de la vida diària de les persones dependents. Amb una dotació global de 725.000 euros, el termini per presentar projectes va finalitzar el passat 6 de juny.

EL MIRALL amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

Augmenta l'edició de llibres en català

La producció editorial de títols en català va augmentar un 6,76% en la totalitat del domini lingüístic l'any 2007 respecte del 2006. En un any, ha passat de 7.079 títols a 7.558, segons les dades donades a conèixer per l'Institut Nacional de Estadística, tot i que encara no s'arriba al nivell del 2003, quan es varen publicar 8.354 títols en la nostra llengua.

En el conjunt de l'Estat, la xifra del 2007 és de 72.914 títols, fet que suposa una pujada d'un 10% en relació amb el 2006, quan se'n varen editar 66.300.

Aquest increment del nombre d'obres publicades ha anat acompanyat d'una reducció dels tiratges, de manera que la mitjana estatal s'ha situat en 3.111 exemplars per títol, fet que suposa un descens del 19,4% respecte del 2006. El 78,6% dels títols i el 82,9% dels exemplars es varen editar en castellà. Els títols en català varen representar el 10,4% del total estatal, en gallec el 2% (1.472 títols) i en èuscar, l'1,5% (1.102). El 7,5% restant es va editar en altres idiomes, sobretot en anglès. El 43% dels títols publicats corresponen a obres literàries, que és el sector que ha posat més títols al mercat.

El Ministeri atorga un nou múltiplex al Govern

Després que l'executiu presidit per Francesc Antich plantejés aquesta qüestió el passat mes de setembre, el Ministeri de Foment ha atorgat un nou canal múltiplex de televisió digital, que permetrà que pugui arribar aquí el senyal digital de Canal 9, Punt 2, TV3 i el Canal 33. Ara el Govern balear es dirigirà a la Generalitat Valenciana i a la Generalitat de Catalunya per pactar un acord que permeti la reciprocitat televisiva a fi que IB3 es pugui rebre tant a Catalunya com al País Valencià. Antoni Martorell, director d'IB3, s'ha felicitat del nou acord, perquè d'aquesta manera es regularà l'espai audiovisual a les Illes, ja que la nostra televisió pública i la de Catalunya només podran emetre producció pròpia, i els films i les sèries comprades per la FORTA només els emetrà IB3.

Des de l'Obra Cultural Balear consideren que la notícia, malgrat que és positiva, no és del tot satisfactòria, perquè amb un únic múltiplex no es podran rebre ni el canal de notícies 3/24 ni el de sèries de ficció 300. Tampoc no és clar si la Generalitat Valenciana optarà per signar l'acord de reciprocitat amb les Illes Balears o s'estimarà més fer-ho amb la regió de Múrcia.

La Federació Llull edita «Pedra foguera. Antologia de poesia jove dels Països Catalans»

Les entitats que formen part de la Federació Llull (Obra Cultural Balear, Acció Cultural del País Valencià i Òmnium Cultural) han impulsat conjuntament l'edició de *Pedra foguera. Antologia de poesia jove dels Països Catalans*. El llibre és un recull de poemes d'autors joves menors de trenta anys dels diferents territoris de llengua catalana, amb tria feta pel col·lectiu Pèl Capell i per Edicions Documenta Balear. L'obra té també el suport d'IB3 i de Televisió de Mallorca.

El llibre recull l'obra de 28 joves autors i autores amb la finalitat de donar a conèixer la nova fornada de creadors i creadores que pretenen fer arribar la poesia a la gent d'una manera molt més directa, mitjançant recitals i espectacles poètics. L'objectiu és arribar a engrescar el públic jove amb la poesia. Per això, Edicions Documenta Balear i la Federació Llull llancen aquest llibre a un preu popular de 7,00 euros. *Pedra foguera*

està dedicat al gran alquimista Josep Palau i Fabre, home de lletres i avi de tots els poetes dels Països Catalans.

Pedra foguera ha iniciat una gira de presentacions arreu dels Països Catalans. A Mallorca ho va fer el passat 29 de maig, amb actes a la Universitat de les Illes Balears, a Can Alcover i al Bar Es Pinzell, i posteriorment a la Fira del Llibre de Palma.

L'espai simbòlic: el jardí inexistent

JOSEP MARIA ALAMINOS

La galeria Pepnot, a Artà, presenta les obres d'**Àlicia Llabrés**, **Leticia Feduchi**, **Rafel Joan**, **Francesc Roca**, **Félix de Cárdenas**, **Tomeu Ventayol** i **Toni**

Toni Catany, Liliu, 112 x 112 cm, 1987.

Rafel Joan, Creixent (Figons), 100 x 100 cm, 2008.

Catany. Es tracta d'una mostra col·lectiva integrada per artistes de diferents generacions que han treballat el tema que dona títol a l'exposició: el jardí, o, en un sentit més ampli, el paisatge, l'espai simbòlic que ens remet al jardí de l'Edèn on, segons la narració del Gènesi, hi hagué el paradís terrenal.

Juan Eduardo Cirlot defineix el símbol del jardí com «l'àmbit en què la natura apareix sotmesa, ordenada, seleccionada, tancada. Per això constitueix un símbol de la consciència vers la selva (inconscient), com l'illa davant l'oceà». Així, es tracta de domesticar la natura per la mà de l'home, que s'allunya —oasi civilitzat— del caos salvatge de la pròpia natura per crear el seu íntim i particular paradís vegetal. Des de la construcció de les primeres ciutats, l'ésser humà ha dedicat espais als jardins. És un intent de pal·liar l'allunyament progressiu de la naturalesa i un mitjà per no rompre totalment el cordó umbilical que lliga l'home i la terra.

Àlicia Llabrés (Palma, 1965) presenta una visió personal del paisatge urbà, amb una peça dominada per l'estructura, en què el contrast de les taques blanques amb els negres del fons configura la silueta del paisatge, les teulades, la xemeneia... El tractament en successives capes aporta vibració i confereix una aura de misteri al paisatge nocturn que s'endevina darrere d'una estructura propera a l'abstracció.

Els tres quadres de **Leticia Feduchi** (Madrid, 1961), de petit format, conviden a contemplar l'artificiositat perenne de la naturalesa que l'home crea a la seva

Leticia Feduchi, 45 × 40 cm, 2008.

mida. L'artista, que pertany a l'escola realista i ha participat en exposicions amb importants representants d'aquesta tendència (com Amalia Avia o Isabel Quintanilla), cerca la bellesa en la descripció de llocs que remeten al seu valor simbòlic, on la vegetació n'és la màxima protagonista.

Rafel Joan (Palma, 1957) és un exponent de la nova figuració dels vuitanta, un artista de sòlida trajectòria. L'evolució de la seva obra és un exemple de llenguatge personal i allunyat de modes passatgeres, i des de fa anys treballa el concepte del paisatge «dinàmic», en què intervé essencialment el

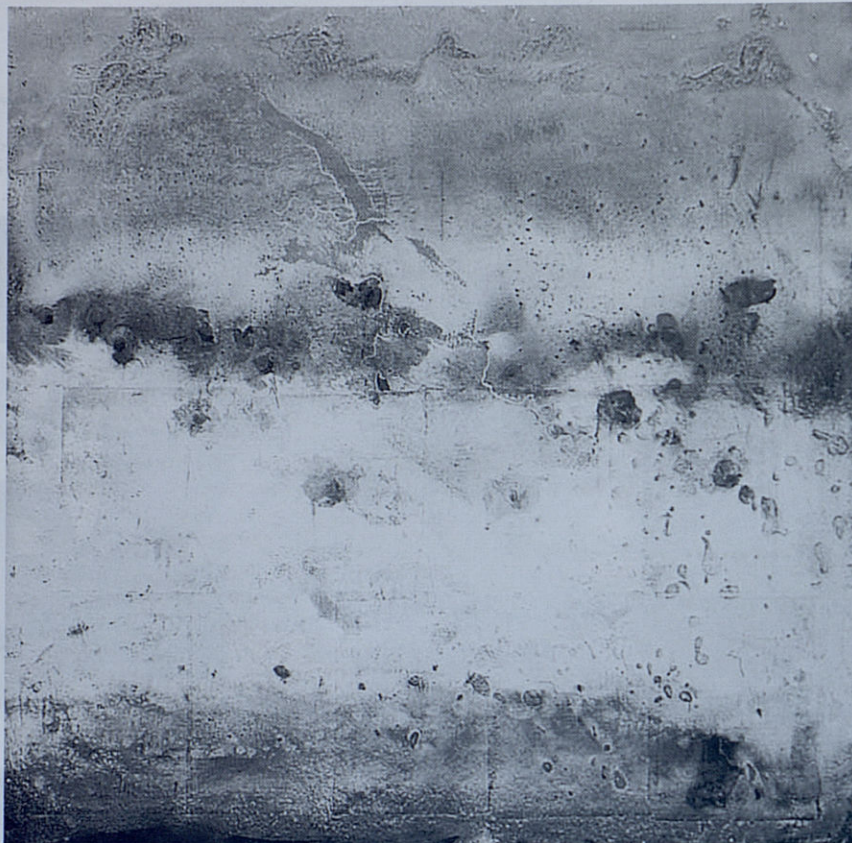

Tomeu Ventayol, 125 × 98.5 cm, 2008.

Alicia Llabrés, Jardí, de terra de cendra, 97 × 146 cm, 2008.

Tendències

Francesc Roca, 115 x 115 cm, 2008.

punt de vista aeri i la preocupació per la llum natural. El seu jardí esdevé hort i camp, i es converteix en espai obert amb trames de branques i fulles de figueres, estructures de tiges de plantes i un fons de cel lluminós, un lloc de comunicació ideal amb la naturalesa enfront del fragor de la urbs.

El català **Francesc Roca** (Barcelona, 1956) presenta dues obres de concepció abstracta. Una, dominada per l'ordenació dels elements que la componen (arbres, verdures, fruites) a tall de jeroglífic; la segona, amb taques disperses

(flors) que aporten vibració i dinamisme. És una pintura de matisos, en què les veladures i les transparències proposen un joc poètic, reflexiu i conceptual, amb espais que simbolitzen el lloc paradisiàc on no transcorre el temps.

Félix de Cárdenas (Sevilla, 1950) presenta una pintura (un paisatge amb barca) i una escultura en bronze (cap de cabra). La seva obra transita pel realisme neofiguratiu i utilitza l'expressivitat del color i la sensualitat del gest per representar un paisatge imaginari que ens remet a la idea de paisatge fora del

temps real, com un jardí fictici que veiéssim en una esfera de vidre.

Les pintures de **Tomeu Ventayol** (Alcúdia, 1945) són peces representatives de la seva darrera producció, caracteritzada perquè utilitza les planxes d'alumini com a suport i l'economia d'elements i colors. Tomeu Ventayol dóna preeminència a la gestualitat del traç, i utilitza les reserves, els rascats i la llibertat de la taca per conferir la força que irradia la seva obra. Les dues peces que presenta (un arbre amb la mar al fons i un paisatge nocturn amb cel estrellat) es converteixen en jocs visuals que, com el haiku, aconsegueixen anul·lar i vèncer el temps, conduint l'espectador a la reflexió, a la recerca del silenci en la contemplació.

Toni Catany (Llucmajor, 1942) presenta dues fotografies en què els elements representats (una pruna i una flor) apareixen fora del context on creixen. L'obra del fotògraf ens situa en un espai intemporal i en un lloc fictici. És l'entrada a un altre espai i a un altre temps a través de l'eternitat de l'instant, de la perpetuïtat del present.

«El jardí inexistent» és una mostra en què les visions de cada artista i la interpretació del concepte de jardí es tradueix en una varietat de propostes plàstiques que es relacionen, de maneres diverses, amb la poètica del silenci i de la solitud, o amb la brevetat i la concisió, o amb el suggeriment i el desig de perfecció formal. Una representació del paradís en què es consuma la reunificació de l'Home i la Natura.

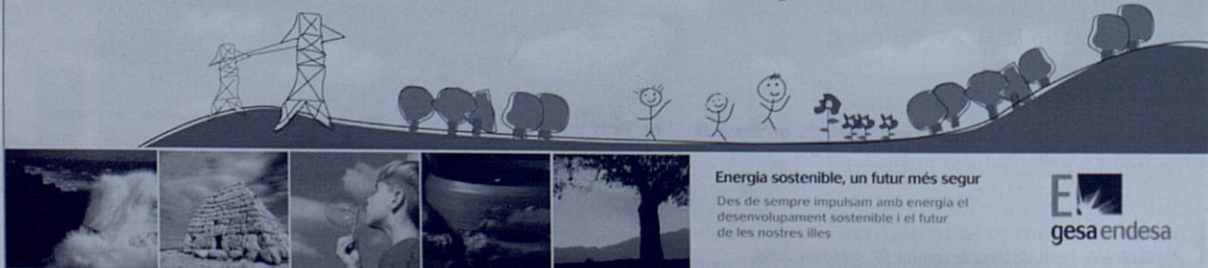
Més de 150 anys cuidant el nostre futur

Sostenibilitat

força

arrels

futur

Energia sostenible, un futur més segur

Des de sempre impulsam amb energia el desenvolupament sostenible i el futur de les nostres illes

E
gesa endesa

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS

TERRENO

Dos de Maig, 1 - 07015

☎ 971737709 - bibelterreno@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

COLL D'EN RABASSA

Albuera, 1 - 07007

☎ 971490354 - bibcoll@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

ESTABLIMENTS

Carretera Esporles, 183 - 07010

☎ 971765192 - bibestabliments@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

GÈNOVA

Barranc, 22 - 07015

☎ 971405481 - bibgenova@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SA INDIOTERIA

Gremi Tintorers, 2 - 07009

☎ 971207505 - bibsaindioteria@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

MOLINAR

Xadó, 3b - 07006 Palma

☎ 971247649 - bibmolinar@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

POLÍGON DE LLEVANT

Ciutat de Querétaro, 3 - 07007

☎ 971242155 - bibpoligondellewant@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

RAFAL VELL

Joan Estelrich Artigues, 50 - 07008

☎ 971474414 - bibrafalvell@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON SARDINA

Camí Passatemp, 123 - 07120

☎ 971438473 - bibsonsardina@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

COORDINACIÓ DE BIBLIOTEQUES

Almudaina, 7A - C.P. 07001

HORARI: de dilluns a divendres (8-15 h)

e.mail: biblioteques@sfa-palma.es

CORT

Pça. de Cort, 1 - 07001

☎ 971225962 - bibcort@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

RAMON LLULL

Institut Balear, s/n - 07012

☎ 971299260 - bibramonllull@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 20.30 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

CASAL SOLLERIC

Passeig del Born, 27 - 07012

☎ 971722092 - caguilo@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8.30 a les 14.30 h.

Dimarts també de les 17 a les 20 h. Especialitzada en art

ESTUDI GENERAL

St. Roc, 4 - 07001

☎ 971495346 - bib.estudigeneral@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 13 h.

i de les 16.30 a les 20.30 h.

INFANTIL

Antoni Planas Franch, 4 - 07001

☎ 971719190 - bibinfantil@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 16 a les 20 h.

Dissabtes de 9.30 a 13.30 i de les 16 a les 20 h.

OLIVAR

Pça. de l'Oliver, edifici Mercat de l'Oliver, 1ª planta - 07002

☎ 971726580 - bibolivar@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 8 a les 14 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

S'ARENAL

Pça. Gaspar Rul-lan, 5 - 07600

☎ 971492866 - bibarenal@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

BLANQUERNA

Sant Joaquim, 9 - 07003

☎ 971758871 - bibblanquerna@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SANTA CATALINA

Fàbrica, 34 - 07013

☎ 971286069 - bibstacatalina@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON CLADERA

Cala Mitjana, 41 - 07009

☎ 971470839 - bibsoncladera@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9.45 a les 13 h.

SON FERRIOL

St. Joan de la Creu, 43 - 07198

☎ 971429856 - bibsonferriol@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

Dissabtes de les 9 a les 13 h.

SON FORTEZA

Sant Isidre Llauredor, 25 - 07005

☎ 971243983 - bibsonforteza@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON GOTLEU

Regal, 105 - 07008

☎ 971273507 - bibsongotleu@sfa-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON RAPINYA

Catalina March, 4 A - 07013

☎ 971792337 - bibsonrapinya@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SON XIMELIS

Cap Enderrocat, 14 - 07011

☎ 971791233 - bibsonximelis@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

SANT JORDI

Pau Bouvy, 31 - 07199

☎ 971742036 - bibsantjordi@a-palma.es

Horari: de dilluns a divendres de les 9 a les 15 h.

Dimarts, dimecres i dijous de les 15 a les 21 h.

BIBLIOTEQUES MUNICIPALS

Richard Kalvar s'estrena a Espanya

EL MIRALL

El Casal Solleric acull una retrospectiva del fotògraf nord-americà associat a la *street photography*

El Casal Solleric exhibeix, a partir del pròxim 19 de juny, la primera exposició individual a Espanya del fotògraf Richard Kalvar, una retrospectiva que es va mostrar per primera vegada a la Maison Européenne de la Photographie, el 2007, i que reuneix vuitanta-nou instantànies fetes a Europa, Àsia i Amèrica. L'exposició, amb el patrocini de Caja Mediterráneo, estarà a la planta noble del Casal Solleric fins al 7 de setembre i ha estat organitzada per l'Ajuntament de Palma amb la col·laboració de Magnum Photos.

Nascut a Nova York el 1944, després dels estudis de filologia anglesa i de literatura americana a la Universitat de Cornell –entre el 1961 i el 1965– va treballar a Nova York com a ajudant del fotògraf de moda Jérôme Ducrot. Va ser després d'un llarg viatge amb una càmera per Europa el 1966 quan va decidir convertir-se en fotògraf. Després de dos anys més a Nova York, es va establir a París, on es va unir a l'Agència Vu de fotos, abans d'ajudar a fundar l'Agència Viva el 1972. El 1975 es va convertir en membre associat de Magnum Photos, i dos anys després n'era membre de ple dret. Posteriorment, arribaria a ser vicepresident i president d'aquesta agència.

El 1980 mostrà el seu treball en solitari a la Galeria Agathe Gaillard, a París. Des de llavors, ha realitzat importants exposicions individuals i ha participat a nombroses mostres col·lectives. Ha publicat *Portrait de Conflans-Sainte Honorine* (1993) i ha fet nombroses exposicions i edicions de la seva obra a tot el món, especialment a França, Itàlia, Anglaterra, el Japó i els Estats Units.

Per Alessandra Mauro, experta autoritzada en l'obra del fotògraf nord-americà, el treball de Richard Kalvar s'ha assimilat amb freqüència a la *street photography*, però aclareix que per l'autor aquesta definició és massa estreta i restrictiva. «Kalvar –puntualitza Alessandra Mauro– no fotografia tan sols al carrer, sinó que, de fet, qualsevol

ambient li resulta adequat.» I afegeix que més enllà dels tòpics possibles «és precisament en el deixant de la tradició americana dels fotògrafs de carrer on hem de fixar-nos per comprendre les seves fotografies i la seva capacitat per captar moments de realitat plens de vida».

Kalvar mateix, en parlar de les seves imatges personals, els col·loca a totes la doble etiqueta de «sense posar i a les quals no succeeix res de particular». «Això és el que m'agrada fer», afirma Kalvar, «jugar amb la realitat quotidiana, utilitzant actors que no posen i que romanen aliens al drama en el qual els he situats».

Aquesta realitat quotidiana, aquesta fotografia «a peu de carrer», és la

que Alessandra Mauro situa fora de l'espai tancat de l'estudi fotogràfic en l'obra de Kalvar. «Les trobades, els carrers buits, o plens fins a l'inversemblant, els aparadors, els gestos dels transeünts: una simfonia fruit de l'atzar i de la necessitat. A la *street photography* i als seus autors els devem el retrat, fresc com una improvisació de jazz, autèntic com una pedra preciosa bruta, senzill com només ho poden ser les grans obres mestres, de la nostra vida urbana».

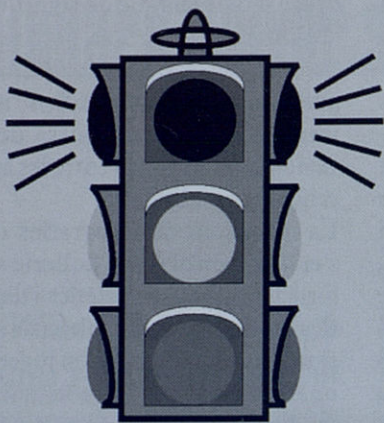
Només es pot fotografiar l'aparença de la realitat, ens adverteix Kalvar, però hem d'aprendre a controlar la distància d'observació per poder capturar, enmig d'aquesta aparença, un detall revelador, un

brusc moviment ple de significat. «M'interessa la veritat, però no la "veritat" de les persones que fotografio, sigui la que sigui. Estic més interessat en la naturalesa de la veritat, i en la relació entre les aparences i la realitat».

La col·lecció de fotografies que s'exhibeixen al Casal Solleric —de forta homogeneïtat estètica i temàtica— està, sens dubte, plena de significat. Les imatges solen jugar en una discrepància entre la banalitat d'una situació real i una sensació d'estranyesa que sorgeix a partir d'una elecció del moment i l'enquadrament. El resultat és un estat de tensió entre els dos nivells d'interpretació. Atenuat tot això per un toc d'humor. Kalvar en estat pur.

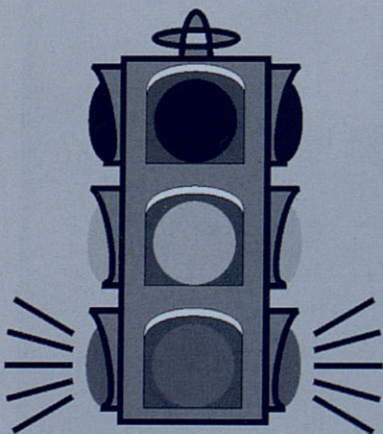
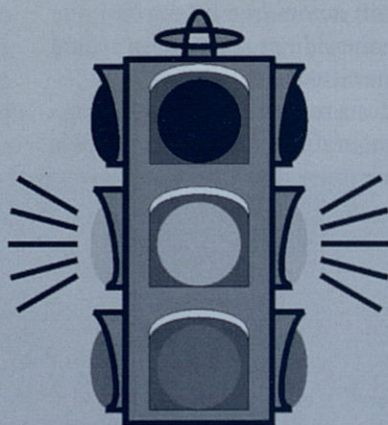
Plaça de la Rotonda, Roma, 1980
© Richard Kalvar / Magnum Photos / Contacto

VERMELL

Al senador Joan Huguet, per presentar una proposta contrària a la llengua catalana a la cambra alta. La proposta, que insinua que l'espanyol és perseguit a les nacions amb llengua diferent de la de l'Estat, demostra la mala bava del representant per les Illes Balears, que és conscient de la situació real de desigualtat del català al seu territori. La proposta prové, a més, d'una persona que ha estat diputada al Parlament de les Illes Balears des de la primera legislatura i que ha votat normatives favorables a la llengua pròpia. Sortosament, la demagògia d'Huguet ha estat rebutjada per la majoria de membres del Senat espanyol.

GROC

Al president del Govern de les Illes Balears, a la presidenta del Consell i a la batlessa de Palma, per la seva inactivitat en política lingüística. Les màximes autoritats de Mallorca no acaben d'entendre que la normalització del català no es pot reduir a unes poques àrees i que ha de ser una tasca transversal de tots els departaments. Fa gairebé un any del canvi polític, i en una matèria com política lingüística no es noten canvis significatius. Cal que les tres autoritats es posin les piles. Podrien començar per rectificar totes les mesures contràries a la llengua de la legislatura anterior.

VERD

A la Direcció General de Política Lingüística, al COFUC, a la Direcció Insular de Política Lingüística del Consell i a la regidoria de Cultura de Palma, per posar en marxa la campanya «Ara és la teva. Parla en català». Ja era hora que es posàs en marxa una iniciativa en positiu per prestigiar l'ús social de la llengua en uns moments de retrocés.

OFICINA DELS **DRETS** LINGÜÍSTICS

L'Oficina dels Drets Lingüístics és un mecanisme de defensa contra les agressions lingüístiques pel fet d'expressar-se en català. Si heu patit alguna agressió o discriminació per raons de llengua, podeu fer-ho arribar a l'Oficina pels mitjans següents:

Correu electrònic: drets@ocb.cat

Correu postal: Oficina dels Drets Lingüístics

C. del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos

07003 Palma

Telèfon: 971 723 299

EL MIRALL

FES-TE'N SOCI

Emplena aquesta butlleta amb les teves dades i envia-la al fax 971 719 385.

Nom i llinatges

DNI o NIF

Data de naixement

Adreça

Població

Codi postal

Telèfon

Telèfon mòbil

Adreça electrònica

DADES BANCÀRIES

Nom i llinatges del titular del compte

Nom del banc o caixa

Adreça i població de l'oficina

Codi del compte del client

Entitat

Sucursal

DC

Número de compte

Sol·licit que carreguin al meu compte la quota:

Marcau amb una creu la modalitat de quota elegida. El cobrament s'efectuarà anualment mitjançant la presentació del rebut al banc o a la caixa.

☐ 25,00 €

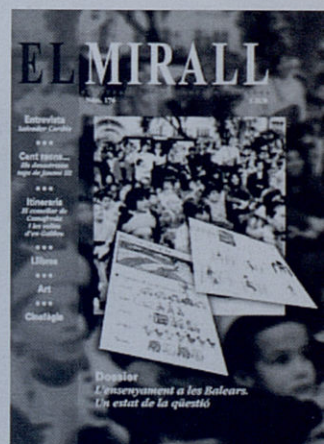
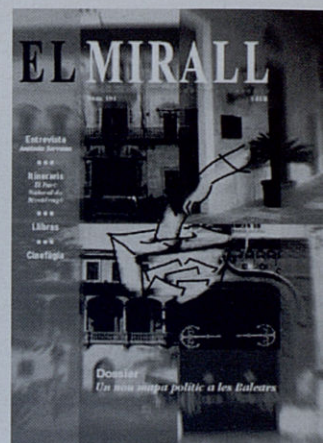
☐ Aportació especial (indica-ne l'import):

€

Signatura de l'associat/da:

☐ Accept expressament els termes de la clàusula de tractament de dades *

*Clàusula de tractament de dades: D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, les dades recollides en aquest formulari s'inclouran en un fitxer automatitzat del qual és titular l'Associació El Mirall. Les teves dades es podran utilitzar per gestionar la teva col·laboració i per enviar-te informació de l'associació i d'entitats col·laboradores. Per exercir el dret d'accés, d'oposició, de rectificació o de cancel·lació, cal que enviïs un escrit adreçat a l'Associació El Mirall, carrer del Pare Bartomeu Pou, 31, baixos, 07003 Palma.

Premi Manuel Ausensi

EL MIRALL

No hi ha gaires ajudes per als joves que dediquen bona part del temps lliure a l'aprenentatge d'un instrument musical.

Encara menys per als que decideixen compartir la vida amb un violí, un violoncel o un trombó en una orquestra de música clàssica. Però potser els que tenen un horitzó més complicat són els que han nascut amb el virtuosisme en la veu i decideixen dedicar-se al cant.

Per a aquest jove, però molt im-

portant col·lectiu de cantants lírics, va néixer el 1998 el premi Manuel Ausensi, que patrocina i organitza El Corte Inglés, un certamen de cant per a veus joves en què han participat més d'un miler d'estudiants menors de 33 anys en els deu anys d'existència i que ha servit de trampolí excel·lent en la seva carrera professional.

Les Balears varen començar a tenir protagonisme en aquest certamen fa a penes quatre anys, quan Palma va ser una de les quatre ciutats triades per celebrar-hi fases classificatòries, la qual cosa ha permès en aquest període donar a conèixer algunes de les veus insulars amb més projecció en el futur. És el cas de Maia Planas, que va quedar tercera en la final de 2006, o Arantxa Calvo, semifinalista de 2007 i que recentment ha aconseguit una

beca nacional de prestigi valorada en 9.000 euros.

La fase local de Mallorca es va dur a terme el passat 17 d'abril al Conservatori Superior de Música de les Balears, gràcies a l'acord de col·laboració entre El Corte Inglés i la Conselleria d'Educació i Cultura. Quatre mallorquines (María Casado, Margarita Elisa Mateu, Elsa Salord i Arantxa Calvo) varen passar a la semifinal, que va tenir lloc al Palau de la Música Catalana, encara que no varen poder referendar la millor participació insular en el certamen amb el pas a la final.

La gran cita va dur-se a terme, com cada any, al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, el passat 17 de maig, amb acompanyament de l'Orquestra de l'Acadèmia del Liceu. La victòria final va ser per a la soprano canària de 23 anys, Elisandra Pérez, que va guanyar 12.000 euros i l'oportunitat de participar en una representació en el Liceu, a més d'accedir directament al concurs internacional Operalia i a la semifinal del Concurs Internacional Montserrat Caballé.

Aquest premi, que organitza El Corte Inglés també a Barcelona, València i Santander, promou així la sortida de joves valors dins del difícil món de la lírica. En l'edició de 2008 han participat un total de 121 cantants estudiants de conservatoris i centres de cant de tot el territori nacional en les tessitures de soprano, mezzosoprano, contratenor, tenor, baríton i baix.

Cal esperar que algun cantant de les Balears puguin corroborar el treball que es fa als centres de cant i als conservatoris de les Illes en pròximes edicions d'aquest certamen, encara que des que la prova va arribar a Mallorca per fer fases classificatòries el protagonisme dels estudiants insulars ha estat molt major i la projecció d'alguns d'ells, com ara Planas o Calvo, s'ha multiplicat exponencialment. És, per tant, una magnífica oportunitat.

El Baudelaire de Jordi Llovet

BIEL MESQUIDA

Esdeveniment extraordinari. Si la literatura ocupàs el lloc que li correspon en aquesta societat, infeccionada de vulgaritat i d'analfabetisme, tothom parlaria, analògicament i digitalment, d'una feta sensacional: l'aparició per primera vegada en català de l'edició, bilingüe i completa, de *Les flors del mal* (Poesia 100, Edicions 62), a cura, curadíssima, de Jordi Llovet. Cal dir ben fort que l'amic, profes-

sor, crític i escriptor Llovet és un dels meus *maîtres à penser* des d'aquells anys setanta que visquérem en una Barcelona en què la vida—sensitiva, política, nocturna, social, universitària, sexual, cultural, i tots els etcèteres—tenia la intensitat, el fervor, el ritme i la cervelltremolor d'un volcà en erecció. I Llovet és un lector fi, intel·ligent i sensual. Traduir *Les flors del mal* al català és fer que la llengua catalana exhali els mateixos perfums—malignes, humanals, divinals—que els de la llengua francesa trunyellada per aquest poeta de totes les voluptuositats. He assaborit fil per randa tot el llibre i els poemes que he begut i rebegut un caramull de vegades—«Al lector», «L'albatros», «De profundis clamavi», «El posseït», «Lesbos», «Un fantasma», «La veu», etc.—, tenen els versos i la música dels originals, en català. Jordi Llovet ha superat el repte a voler. Ha fet seu Baudelaire amb i en un català en què les escabrositats i els sacrilegis, els *spleens* i els satanismes, els plers de la droga i del sexe, les ambivalències i els fondals del dolor d'aquest poeta urbà, carreguen d'altres tensions l'idioma. Tot un *exploit*, per a l'hipòcrita lector, que frueix fascinat, seduït i meravellat. Llovet no ha vestit ni transvestit la música baudelairiana, sinó que ens la fa sentir en l'ordre i la bellesa dels seus mots. La traducció com creació. «Els escriptors fan les literatures nacionals; els traductors fan la literatura universal», deia Saramago. No se'n pot sortir indiferent, d'aquest treball literari llovetià, que ja té un lloc dins la Història de la Vida del Català, com energia vivificadora: sobredosi

d'injecció poètica, de planter d'ulls i gemes. Així es fa viure una llengua: amb traduccions dels grans artistes del mester poètic que es converteixen en creacions del traductor, sense traïr ni gota l'autor. Llovet ens demostra de bell nou que és un traductor escriptor. Bra-

vo! *Les flors del mal* és una joia en mil i un sentits. L'edició té el valor d'un objecte clàssic. La sobrecoberta, amb la reproducció del retrat de Charles Baudelaire fet per Nadar, un pler. Emperò el verdader i saborós gust, el vi i el haixix, *le plaisir du poème*, són totes les lle-

tres del llibre. La «Presentació» de Llovet és com qui sentir la veu d'una intel·ligència esmolada que repassa la recepció de Baudelaire aquí, i en fa un fresc aclaridor, i ben fort, sobre el perquè de tan poc «mal» dins les lletres nostres, neonoucentistes i benpensants. També, tan bé, ens explica totes les versions dels poemes i ens guia sobre els textos que podrem llegir. Aquesta edició de *Les flors del mal* ja ha estat reconeguda amb un premi ben independent: el Ciutat de Barcelona de traducció d'en-

guany. Doble felicitat per a Jordi Llovet: la de veure els anys de treballs fets obra de la bona, i el reconeixement de la seva ciutat on ha aparegut aquest aliment epifànic, ambrosia de poeta. Moltes de gràcies i per molts d'anys i bons, amic Jordi!

CONCERTS AL CARRER

Primavera/Estiu 2008

BANDA MUNICIPAL DE MÚSICA DE PALMA

PARC DE SES ESTACIONS
(PLAÇA ESPANYA)

Tots els concerts a les 19:30 h

Número 9 - Dimarts 17 de juny
Número 10 - Dijous 19 de juny
Número 11 - Dimarts 24 de juny
Número 12 - Dijous 26 de juny

A VORA MAR

Tots els concerts a les 20:30 h

PASSEIG DES PORTIXOL
(Can Pere Antoni)

Concert Número 1 - Dimarts 1 de juliol

PLATJA DE PALMA
(Riu Center)

Concert Número 2 - Dijous 3 de juliol

PLAÇA PIUS IX
(Can Pastilla)

Concert Número 3 - Dissabte 5 de juliol

Ajuntament de Palma

INFORMACIÓ: www.palma.es · Tels. 971 720 135 i 010.

llibres

De Fornalutx a Sóller per la costa d'en Nicó i el camí vell de Bàlitz

GASPAR VALERO

Itinerari:

Fornalutx – costa d'en Nicó –
mirador de ses Barques –
camí vell de Bàlitz –
ses Argiles – Sóller

Horari aproximat:

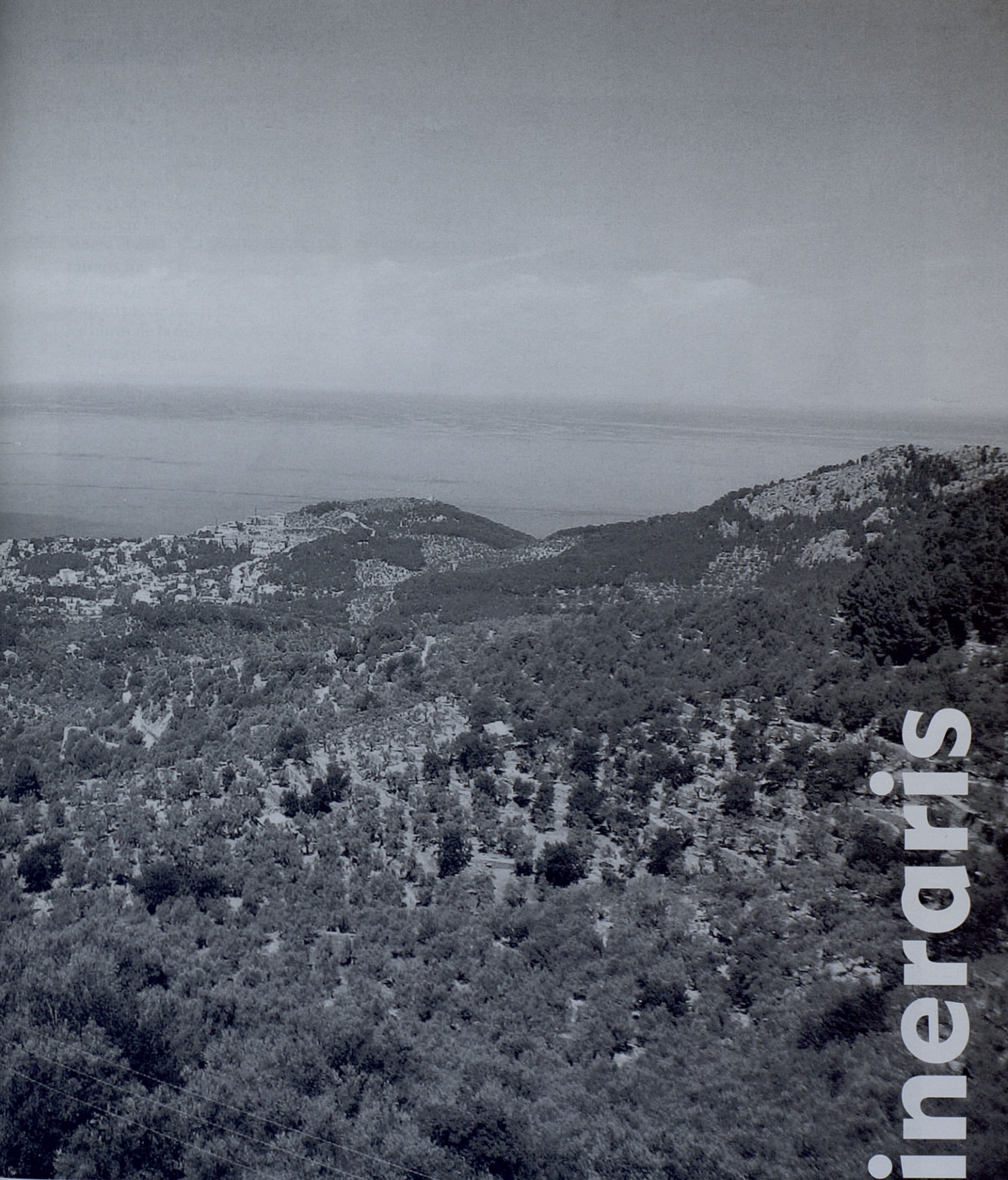
2 h 25 min (temps aproximat de
marxa, sense les aturades)

Partim de la plaça de Fornalutx i pel carrer de la Plaça, cap a migjorn, sortim de la vila pel carrer dels Toros. Carrer amunt, voltam a l'esquerra, amb un cartell que anuncia: «Tuent, 5 h». Per carrer amb sòl de ciment, arribam a la part alta de Fornalutx, amb les darreres cases, de nova construcció, que tenen el nom de la Bisbala. Ara pujam entre oliveres i marges per un camí de carro, amb asfalt i ciment que ascendeix descrivint diversos revolts, entre els quals encara es conserven trams empedrats i escalonats del camí vell, de ferradura. Val la pena anar per aquests segments de camí vell, que serveix també de drecera. A devers set minuts de la Bisbala, deixam a la dreta la barrera d'un camí privat i voltam a l'esquerra; després, pujam pel camí escalonat que surt per la dreta. Tornam a agafar el camí de carro, en aquest entrunyellat entre diverses mostres de la

xarxa viària, fins que travessam la carretera de Fornalutx (Ma-2120). A l'altra banda de la carretera, recuperam el camí alguns metres més a la dreta; ara es tracta d'un camí cimentat que passa per davant la casa de ses Comes, que deixam a

l'esquerra. Immediatament, tornam a trobar la carretera, però aquesta vegada és la de Sóller a Lluç (Ma-10), molt a prop del creuer de la carretera de Fornalutx, que ens queda a la nostra esquerra. Travessam amb atenció l'asfalt i, a

Itineraris

l'altra banda, tornam a recórrer el camí, de carro, que continua pujant, amb una volta a l'esquerra i amb vistes enrere cap a la vall. És aquesta la zona on el camí adopta el nom de costa d'en Nicó. Alguns minuts més amunt, recuperam el

camí de ferradura, que puja més a la dreta. A l'esquerra queda una casa, amb bona vista, mentre que el camí puja escalonat i amb revoltets fins que coincideix amb el camí de la casa, dotat de ciment, i volta a la dreta. Novament la car-

retera (Ma-10) ens intercepta; la travessam i la seguim seixanta o setanta metres cap a l'esquerra fins que trobam la continuació del camí de ferradura, que escala el costeret de la nostra dreta, en forma de pujadeta empedrada. Un

cartellet ens indica: «Bàlitz/Tuent».

Pujam tres minuts per aquest caminet de ferradura, amb segments empedrats, fins que, en arribar a una barrera que apareix a la dreta, es converteix de nou en camí de carro, que agafam cap a

l'esquerra. El camí avança ara entre parets seques, mentre que el renou dels vehicles a motor ens indica la proximitat de la carretera. Efectivament, arribam ben aviat a la carretera (Ma-10), que travessam i agafam per la dreta. Hi posam atenció, perquè hem de

transitar vora l'asfalt un poc més d'un centenar de metres. Després, recuperam el camí, que surt per l'esquerra; un cartellet, com l'anterior, indica: «Bàlitz/Tuent». El camí discorre empedrat i entre parets seques. Tres o quatre minuts més endavant, arribam a un

des de 1976

**ESPECIALISTES
EN ARTICLES
DE MUNTANYA,
CÀMPING, ESQUÍ
I ESCALADA**

**ES
REFUGI**

T'equipam per a l'aventura

Via Sindicat, 21 (pati interior)
Palma
Tel. 971 71 67 31
Fax 971 71 85 97
refugi@detallsport.es
www.esrefugi.es

entreforc important, on s'acaba pròpiament el de la costa d'en Nicó; enllaçam per la dreta amb el camí del mirador de ses Barques, mentre que a l'esquerra davalla el camí de Sóller per sa Capelleta, que després recuperarem en la nostra ruta. Un cartell marca el camí que hem realitzat: 55 minuts fins a Fornalutx. Anam cap a la dreta, per un tirany estret reconstruït en ple coster artificial produït per les obres de la carretera, que queda a la nostra dreta; un cable de ferro assegura el pas irregular. Poc després, un revoltet a la dreta ens permet assolir l'esplanada del mirador de ses Barques, vora la carretera (Ma-10, km 44,800). A més dels serveis propis d'un bar restaurant de qualitat, és imprescindible, com el seu nom insinua, contemplar la vista que des del mirador es desplega sobre el port de Sóller. Des del mirador de ses Barques, tornam enrere quatre o cinc minuts pel mateix camí, amb el tirany assegurat pel cable, voltam a la dreta vora un garrover i arribam novament a l'entreforc de camins. Deixam de banda, a l'esquerra, el camí de Fornalutx per on hem pujat, i avançam per la dreta, en davallada, pel camí de Sóller. En aquesta zona,

coneguda amb el nom de coll d'en Pastor, el camí de ferradura, empedrat, davalla entre parets, amb alzines que el guarneixen, i amb marjades d'oliveres més enllà, en un ambient certament idíl·lic. Continuem el descens ombrívol fins que a l'esquerra s'alça un gran marge de pedra seca, després del qual el camí volta a la dreta i enllaça amb un camí de carro, que agafam per l'esquerra. Deixam a la dreta la finca dita es Figuerat i, tres

minuts més endavant, hem de posar-hi atenció, perquè continuem per l'esquerra, deixant de banda el camí de la dreta i, més a l'esquerra el vial propi de la casa dita la Torreta des Pelats. Una barrereta que deixa el camí gran de la casa més a l'esquerra, ens permet continuar la nostra ruta. L'itinerari transcorre ara en davallada per un sender que travessa l'olivar, entre marges baixos. Un poc més avall, quatre minuts després de la

CASAL SOLLERIC

PLANTA NOBLE
RICHARD KALVAR. *Retrospectiva*
Juny - setembre

PLANTA ENTRESOL
IX BIENAL ESPAÑOLA DE ARQUITECTURA Y URBANISMO
Abril - maig
MATEU BAUZÀ. *Obras 1989-2008*
Juny - juliol

PLANTA BAIXA
IX BIENAL ESPAÑOLA DE ARQUITECTURA Y URBANISMO
Abril - maig
KING, DE RO, CHE ANDERSON
Juny - setembre

ESPAI QUATRE
INAKI GRACENEA. *Surrounding*
Abril - juny
LIDO RICO. *Noctilucos*
Juny - setembre

PATI
IMATGES PER A LA DIGNITAT
Juny

SES VOLTES

DE LA MEDITERRÀNIA ALS ANDES
Abril - juny

Ajuntament de Palma

Passeig del Born, 27. 07012 Palma. Mallorca - Illes Balears Tel. 00 34 971 72 20 92. Fax 00 34 971 71 84 98. E-mail: solleric@sf.a-palma.es

barrereta de la Torreta, passam una altra barrera, amb un botador a l'esquerra, que ens deixa en un camí de carro. Aquest és un punt amb diverses interseccions viàries, per la qual cosa, hem de posar-hi molta atenció. Voltam primerament a l'esquerra i, immediatament, a la dreta, deixant ara a l'esquerra un altre camí que condueix a Fornalutx. Alguns metres després d'aquest revolt amb entreforc, novament apareix un altre camí a l'esquerra, que davalla cap a sa Capelleta i cap a Sóller. El deixam de banda i avançam pel camí de carro, que apareix cimentat. Dos minuts després, a l'esquerra se situa el portell de ses Moncades. El camí avança planer, amb un portell de porxo d'olivar a la dreta, i set o vuit minuts després de ses Moncades, arribam a la bifurcació del camí de sa Figuera, amb el camí vell de Bàltx, entre botges. Abandonam el camí de sa Figuera i voltam a l'esquerra, pel camí vell de Bàltx a Sóller, per on proposam anar. En aquesta direcció, un cartell indica: «Ses Argiles, 30 min». Just a la nostra dreta, el camí que puja arriba fins a Bàltx i sa Costera, men-

tre que el que se'n separa per l'esquerra, continua cap al Port de Sóller per sa Figuera.

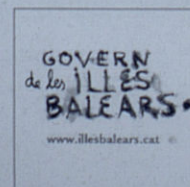
Davallam per un camí empedrat i escalonat i passam una barrera de metall. En descens entre parets i amb abundants garrovers, arribam a la font de sa Tintorera, amb una piqueta a l'esquerra del camí, adossada a la paret seca. Cinc minuts després, el camí es converteix en camí de carro i ens deixa a la part alta de les cases de Can Costurer, amb murs coberts d'heura, on volta a la dreta. Un poc més avall, deixam a la dreta el camí asfaltat de les cases, que arriba a la carretera de sa Figuera, i voltam a l'esquerra, pel camí vell. A la dreta queda l'hort de les cases i el camí torna a davallar, empedrat, entre marjades d'olivar. Passam una barrereta de ferro i deixam a la dreta la casa dita Can Nou. Tres minuts més avall, el camí empedrat s'interromp per la presència de la carretera, que assolim per una rampa de ciment que baixa per la dreta, amb la casa dita es Porreret més a la dreta. Travessam la carretera (Ma-10, km 49,900) i anam alguns metres per l'esquerra vora l'asfalt.

Recuperam cap a la dreta el camí vell i passam Can Bisbal, que s'alça a la nostra dreta. El camí, estret, s'arrapa al mur de la casa i davalla amb un tram empedrat que deixa pas al ciment i a l'asfalt. A l'esquerra queda s'Amagatall i després, també a l'esquerra, deixam el camí de Can Blanco i voltam a la dreta. Can Poma s'alça a la dreta i, ja a la contrada dita ses Argiles, voltam a l'esquerra, per carretera més ampla. A la dreta queda cas Puput i algunes cases més. Tres minuts després, en un entreforc ample, anam per l'esquerra, deixant de banda la contrada de l'Horta que es troba més a la dreta. Es Camp d'en Basçós queda a la dreta i, més endavant, arribam al camp de futbol, lloc on trobam el pont del torrent de Fornalutx. Una fita vora el pont, possiblement de la segona meitat del segle XIX ens aclareix: «Del camino de la Figuera al camino de Fornalutx». Entram en el nucli urbà de Sóller pel carrer d'Astúries i, passat el torrent de Biniraix, assolim el carrer de la Victòria de l'11 de Maig, que acaba en el carrer de la Lluna, just a la vora de la plaça de Sóller.

JORNADA DE PRESENTACIÓ DE LA NOVA XARXA EUROPEA D'ASSESSORAMENT EMPRESARIAL I SUPORT A LA INNOVACIÓ A LES ILLES BALEARS

28 de maig de 2008

Apropem a Europa la teva empresa

XXX Premis Baldiri Reixac 2007-2008

30 anys d'impuls a l'escola catalana

Fundació
Lluís Carulla

Premis a les Escoles

14 premis de 3.300 euros cadascun

IES Alt Berguedà de Bagà

CEIP Jacint Verdaguer de Sant Sadurní d'Noya

CEIP Maria Garcia Cabanes de l'Aldea

CEIP Bordils de Bordils

Col·legi Bell-lloc de Girona

CEIP Manuel Ortiz i Castelló de Junceda

CEIP Pràctiques 2 de Lleida

CEIP Salvador Sanromà de Llinars del Vallès

CEIP Drassanes de Barcelona

Associació Cintra de Barcelona

CEIP Pla de Dalt d'Olot

IES Damià Huguet de Campos

Escola Bressola Càldegues de Càldegues

CP Comte Salvatierra de Fontanars dels Alforins

3 premis Joan Triadú de 5.000 euros cadascun. Destinats a distingir la trajectòria continuada d'una escola premiada en una edició anterior.

Escola Vedruna-Àngels de Barcelona

IES Es Pont de Palma de Mallorca

Escola Gavina de Picanya

Premis a mestres i professors

Dotats amb 12.000 euros en conjunt

Premi a un estudi, assaig o recerca pedagògic, dotat amb 6.000 euros per a l'autor del treball guardonat i 3.000 euros de subvenció per a contribuir a la seva edició.

El laboratori d'història. La pràctica en la comprensió del passat. Francesc Forn i Salvà

Premi a una experiència didàctica, dotat amb 3.000 euros.

Les més belles paraules. Grup Cau: Mercè Andreu, Dani Català, Mercè Cuscó, Rubén Fortuny, Maite Gironés, Agnès Ruiz i Àngel Zapata

Premis als alumnes

70 premis de 700 euros cadascun

Educació especial

Representació teatral: Els pastorets del pagès Magí. Alumnes d'educació primària i secundària del CEE Les Aigües, de Mataró.

Educació infantil i cicle inicial

Roda de contes. Alumnes de P5 d'educació infantil del CEIP Mare de Déu del Portal, de Batea.

El meu conte. Alumnes de P5 d'educació infantil de l'escola Ateneu Igualadí, d'Igualada.

Les serps fem una exposició. Alumnes de 3r d'educació infantil del CP Montcabrer, de Muro.

El gegant Gregori. Alumnes de P3, P4 i P5 d'educació infantil de l'escola Sant Gregori, de Barcelona

El meu nom. Alumnes de P5 d'educació infantil i 1r de primària del CEIP Can Soler, de Sant Vicenç de Castellet.

Textures de natura. Alumnes de 2n de primària de l'escola Joan Maragall d'Arenys de Mar.

Picasso. Alumnes de cicle inicial de l'escola L'Espill, de Manresa.

Treballant cada dia. Alumnes de 2n de primària del CEIP Platero y yo, d'Aldaia.

Telenotícies Circell. Alumnes de cicle inicial del CEIP El Circell, de Moja-Olèrdola.

La classe dels dofins. Som així. Alumnes de 2n de cicle inicial del CEIP Bellpuig, de Sant Julià de Vilatorrada.

De la mà d'un avi conservem les nostres tradicions. Alumnes de 1r i de 2n de cicle inicial del CEIP Alfred Mata, de Puigreig.

La Mona d'Alberic. Cultura i indústria d'un poble de la Ribera del Xúquer. Alumnes de 1r i 2n de primària del CEIP Rafael Comenge, d'Alberic.

Cicle mitjà i superior

Som conferenciants! Alumnes de 6è de primària del CEIP Teresa Salvat, de l'Aleixar.

Jocs tradicionals eivissencs al CP Portal Nou. Alumnes de 4t de primària del CP Portal Nou, d'Eivissa.

Els rellotges de sol d'Esparreguera. Alumnes de 5è de primària de l'escola cooperativa El Puig, d'Esparreguera.

Taller de cuina. Alumnes de 5è i 6è de primària del CEIP Lloriana, de Sant Vicenç de Torelló.

Els gegants. Alumnes de 6è de primària del CEIP Sant Gil, de Torà.

Tocats pels bolets. Alumnes de 3r de primària de l'escola Vedruna, de Ripoll.

Aprenem dels avis! Alumnes de 6è de primària del CEIP Pere Virgili, de Vilallonga del Camp.

Sant Jordi, ahir... Sant Jordi, avui. Treball de recuperació i de recerca històrica. Alumnes de 5è i 6è de primària del CEIP Mossèn Cinto, de Folgueroles.

75 anys fent escola. Alumnes de 5è i 6è de primària del CEIP Francesc Macià, de Súria.

Les cartes de Sant Jordi. Alumnes de 3r de primària del CEIP Teresa Salvat, de l'Aleixar.

Bon profit, el llibre de cuina de 4t. Alumnes de 4t de primària del CEIP Bellpuig, de Sant Julià de Vilatorrada.

Els enigmes de les comarques del Principat de Catalunya. Alumnes de 4t de primària de l'escola L'Horitzó, de Barcelona.

Cuinem poemes. Alumnes de 5è i 6è de primària del CEIP La Monjoia, de Sant Bartomeu del Grau.

Ensenyament Secundari Obligatori (ESO)

Temps de silenci. Gerard Altayó i Bernat Miró, alumnes de 4t d'ESO de l'escola Tabor, de Santa Perpètua de Mogoda.

Silenci. Projecte per a la convivència. Alumnes de 3r i 4t d'ESO de l'IES Son Pacs, de Palma de Mallorca.

Tot això són misèries. Una família terrassenca a la postguerra. Ona Martínez, alumna de 4t d'ESO de l'escola Pla de Terrassa.

Enciència't. Laura Latorre i Patrícia Barila, alumnes de 4t d'ESO de l'IES Guindàvols de Lleida.

De la vinya a la copa. Estudi sobre les diferents etapes del vi. Ariadna Simón, alumna de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona.

Em veus? Estudi de la influència dels factors ambientals sobre el canvi de coloració dels camaleons. M. Rosa de Jaureguizar, alumna de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona

L'altra cara dels caramels. Estudi de la composició glucídica dels caramels denominats amb i sense sucre. Júlia Villalba, alumna de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona

Alta velocitat prop del Montseny: l'AVE a Santa Maria de Palautordera. Mireia Blasco, alumna de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona

Sis d'octubre de 1869. Jordi Cassany, alumnes de 4t d'ESO de l'escola Bell-lloc, de Girona.

Textos d'acollida, número 5. Revista de l'aula d'acollida. Alumnes de 4t d'IES Terra Alta de Gandesa

Josep Carner. Joan Boadas, Eduard Butterfield i Adrià Cle, alumnes de 4t d'ESO de l'escola Bell-lloc, de Girona.

El diari de classe. Primer cicle d'ESO. Alumnes de 1r cicle d'ESO de l'IES Josep de Ribera, de Xàtiva.

La Guerra Civil i la postguerra: testimonis i vivències. Adrià Xaus, alumne de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona.

La llum i els seus efectes. Marc Darné, alumne de 3r d'ESO de l'escola L'Horitzó, de Barcelona.

Parlem de les nostres escoles. Alumnes de 1r d'ESO de l'escola Joan Segura i Valls, de Santa Coloma de Queralt.

Llengua viva! Nou mostres de treballs per fer viure la lectura i la llengua catalana en un entorn poc propici. Alumnes d'ESO del SES Sant Salvador, de Tarragona.

L'escola adopta un monument: El Pretori. Alumnes d'ESO del SES Sant Salvador, de Tarragona.

Josep Pla i Casadevall. Narcís Ferrer, Josep Ferrer i Oriol Marques, alumnes de 4t d'ESO de l'escola Bell-lloc, de Girona.

Fem la revista. Alumnes de 4t d'ESO de l'IES Ramon de la Torre, de Torredembarra.

Batxillerat

Les caramelles, un patrimoni viu. Maria Alba Castro, alumna de 2n de batxillerat de l'IES Mig-Món, de Súria.

El bassal del pati de les tortugues. Òscar Cusó, alumne de 2n de batxillerat de l'escola Mestral, de Sant Feliu de Llobregat.

Els mestres silenciats: Pere Blasi i el grup escolar Lluís Vives. Pau Villarronga, alumne de 2n de batxillerat de l'IES Lluís Vives, de Barcelona.

Natural vs. artificial: la gespa als camps de futbol. Jordi Obrador, alumne de 2n de batxillerat de l'IES Bosc de la Coma, d'Olot.

Memòries, dues perspectives femenines de l'exili català. Ester Masó, alumna de 2n de batxillerat de l'escola La Vall, de Bellaterra.

Investigació del romànic a la comarca del Bages. Jónatan Til i Xavier Segura, alumnes de 2n de batxillerat de l'IES Lluís de Peguera, de Manresa.

Diagnòstic prenatal d'anomalies genètiques. Anna Vila, alumna de 2n de batxillerat de l'IES Miquel Bosch i Jover, d'Artés.

Auditoria microbiològica a Esparreguera. Xicola Martínez, alumna de 2n de batxillerat de l'IES El Castell d'Esparreguera.

Caminant per la memòria. Alumnes de 2n de batxillerat de l'IES Ramon J. Sender, de Fraga.

Creuant el Fluvià. Regina Juncà, alumna de 2n de batxillerat de l'IES La Garrotxa, d'Olot.

La possible catalanitat de Cristòfor Colom. Marçal Fernández i Ferran Pérez, alumnes de 2n de batxillerat del Col·legi Casp-Sagrat Cor de Jesús, de Barcelona.

El 9 Nou. Trenta anys d'història plasmats en les pàgines d'un diari. Gemma Crous, alumna de 2n de batxillerat del col·legi La Salle, de Manlleu.

Pieris brassicae. Un indicador del canvi climàtic? Sílvia Urraca, alumna de 1r de batxillerat de l'escola L'Horitzó, de Barcelona.

Institut Montserrat. Viatge a través de les vivències personals. Pau Cabús, alumne de 2n de batxillerat de l'IES Montserrat, de Barcelona.

Pujals dels Cavallers: 32 històries particulars. Janna Rovira, alumna de 2n de batxillerat de l'escola Vedruna, de Girona.

Diversos nivells

Projecte Guineu. Seguint les petjades de la guineu (projecte transversal). Alumnes de diversos nivells del CEIP Rocabrúna, de Picamoixons.

Quan el mal ve d'Almansa: Dues propostes en rap de la cantant homònima del grup Al Tall. Alumnes d'ESO i Batxillerat de l'IES Pare Arqués, de Centenaia.

Plantes de l'escola. Alumnes d'educació infantil i primària del CEIP Les Moreres, de Les Pobles-Aiguamúrcia.

Miraquinhule! Tots els alumnes de la ZER La Segarra, de Sant Antolí.

Les escoles del Pla durant la II República. Tots els alumnes del CEIP Sant Ramon, del Pla de Santa Maria.

Estimem els avis! Coses de la gent gran que agraden a la gent petita. Tots els alumnes del CEIP Santa Caterina, de Vinyols i els Arcs.

Bestiari poètic. Tots els alumnes de l'escola Vallondara, de Ribera d'Ondara.

75 anys d'escola. Alumnes de primària del CEIP Mare de Déu de la Muntanya, d'Esparreguera.

Amb ulleres de Brossa. Tots els alumnes del CEIP Antoni Gaudí, de Sant Boi de Llobregat.

Els arbres a la poesia catalana. Tots els alumnes del CEIP Mediterrani, de Tarragona.

2 premis de 2.000 euros cadascun a experiències per fomentar l'ús de la llengua catalana.

Estratègies per fomentar l'ús social de la llengua catalana. Aplicacions a la població escolaritzada de Can Parellada. Alba Cárdenas, Elisabeth Moreno i Marta Serrano, alumnes de 2n de batxillerat de l'IES Égara, de Terrassa.

Masnotícies. El noticiari de l'escola. Una experiència per fomentar l'ús de la llengua catalana com a vehicle de comunicació i cohesió. Alumnes de 4t de primària del CEIP Mas i Perera, de Vilafranca del Penedès

Jurat

Carme Alcoverro, Carles Armengol, Rosa Boixaderas, Margarida Falgàs, Josep González-Agàpito, Marcel Fitè, Miquel Millà, Eulàlia Ros i Teresa Tort

Tendències

cinefàgia

Cinema espanyol 'made in USA'

MATÍAS VALLÉS

Penélope Cruz

Ben Kingsley

E L E G Y

una pel·lícula de Isabel Coixet

La belleza está en los ojos de quien la mira

ON PICTURES PRESENTA UNA PRODUCCION DE LAKESHORE ENTERTAINMENT. PENÉLOPE CRUZ, BEN KINGSLEY, "ELEGY", PETER SARSGAARD, PATRICIA CLARKSON i DENNIS HOPPER
DIRECCOR DE PICTORAL: KATA SPANU MONTATGE: AMY DUBOULESTON MONTATGE DE PRODUCCION: CLAUDE PIRE DIRECTOR DE FOTOGRAFIA: JEAN-CLAUDE LAFRÈRE PRODUCTOR DE LA PEL·LÍCULA: RICHARD WRIGHT EDITOR: TERRY A. MCKAY MONTATGE DE SONOR: JUDITH MALIKIN
DISENYADOR DE SONOR: TOM ROSENBERG CANY LUTCHESI ANDRÉ LAMAL DEPARTAMENT DE MONTATGE DE SONOR: PHILIP RUTCH DISENYADOR DE SONOR: NICHOLAS MEYER MONTATGE DE SONOR: ISABEL COIXET

LAKESHORE

ON PICTURES

ON PICTURES

ON PICTURES

www.onpictures.com

ON PICTURES

Costaria trobar un detractor d'Isabel Coixet que pogués fer-me ombra. Amb tot el dolor del meu cor, us comunic, per tant, que *Elegy* és una pel·lícula apreciable sobre la qual ens desferíem en elogis si no se sentís obligada a incórrer en el cinema d'UCI que la directora ha copiat d'Almodóvar. *Hable con ella* és una obra mestra –potser m'excedesc per exigències del guió d'aquest article, hauria de revisar el que vaig escriure'n prèviament– que va danyar irremediablement el cinema posterior. Pens, per exemple, en *Million dollar baby*, meritòria en el plantejament però insalvable quan s'endinsa en terrenys hospitalaris. No em resignaré a valorar asèpticament la producció de la directora catalana, la qualitat de la qual obliga a plantejar-se per què el depriment cinema espanyol millora tant quan és *made in USA*.

Espanya va ser el primer país del món que va aconseguir rodar pel·lícules inferiors a les sèries televisives. *El ala oeste de la Casa Blanca* marca el mateix punt d'inflexió als Estats Units, amb la diferència que a Hollywood s'ha produït una igualació a l'alça –l'accés de la televisió a la gran literatura de la pantalla, amb exemples sublims com *The wire* o *Studio 60*–, en tant que el nostre entorn registra el mateix fenomen per degradació. Pens en *8 citas*, un concentrat en píndoles que permet evitar unes tones del purisme caspós que simbolitza Fernando Tejero. El cinema ibè-

ric encarna la doctrina d'«els millors moments», avui rebatejada «youtube».

Els espectadors escassegen, per la qual cosa no perceben la burla de què són objecte. En el cas improbable que augmentin en nombre, percebrien que el cinema espanyol està enfocat cap als equivalents de *Forrest Gump*. Fins que arriba *Elegy*, i ens preguntam en quina frase del procés industrial s'ha produït la transsubstanciació. Una pel·lícula per a adults, el plantejament de la qual no inclou persecucions auto-

mobilístiques. La passió més elemental entre un home i una dona sense més condició que l'abisme generacional. La paradoxa que l'ésser humà que hauria d'estar agraït per haver estat seleccionat fora de temps es comporta amb el despotisme de qui té vint anys menys. Aquesta inversió resulta tan habitual en el novel·lista Philip Roth que costa discernir la novel·la exacta que s'està adaptant. Retornem, no obstant això, a l'embolcall americanitzat. Record l'estrena oficial d'*Elegy*. Carme

Chacón –o «Chacó», segons l'anomena Zapatero en el que hem d'interpretar com un tret addicional de familiaritat– va assistir a l'esdeveniment després de la duríssima jornada de la presentació davant les tropes. Tampoc no hi va faltar el president del Govern. Una directora catalana que es disposava a presentar el seu treball més recent a Madrid. Una desfilada de cares populars, una exhibició d'orgull patriòtic. Puc imaginar-me el rostre estupefacte de tots ells quan a la pantalla apareixen els crèdits

«Directed by Isabel Coixet», Hollywood no fa presoners. Està en el pitjor moment, però el dòlar devaluat assumeix encara les prerrogatives de divisa universal. Un sol idioma, la *lingua franca*. Un producte netament nord-americà, amb una directora de nom impronunciable –kaw-ee-shat, devia llegir-se en els manuals de pronunciació– i la quasi naturalitzada Penélope Cruz, que interpreta una llatinoamericana, mentre no millori l'anglès. Un resultat satisfactori, malgrat tot.

El major èxit d'aquesta pel·lícula espanyola *made in USA* rau en l'habilitat de Coixet per tractar una història

d'amor amb una atmosfera de *thriller*, sense que l'acció decaigui ni el truc perdi brillantor. Fins que, per descomptat, decideix convertir-la en un curs accelerat de patologia. Les decepcions que Ben Kingsley infligeix a Penélope Cruz són recreades com les amenaces d'un assassí en sèrie. Hi ajuda també l'interiorisme clàssic del nou gènere policíac. «Sleek», que dirien en anglès, l'habitatge del veterà professor que adoctrina la deixeble en *Las meninas* –així de pobra és la imatge que els industrials cinematogràfics tenen de la seva clientela– pot comparar-se amb l'apartament d'Al Pacino a 88 minuts. No aprofundirem en

aquesta font, perquè condueix a un dels productes més decebedors dels darrers segles.

A l'hora de relativitzar la importància de Coixet a *Elegy*, destacarem que s'ha limitat a actuar com a documentalista. La pel·lícula reposa en la intervenció sublim de Ben Kingsley. En unes declaracions recents, la sensacional Angie Dickinson s'horroritzava davant el sexe de la segona i de la tercera edat, es negava a veure coscos desgastats entrellaçats a la pantalla. Aquest sentiment de sexualitat desarranjada no assalta en cap cas l'espectador d'*Elegy*, enfrontat amb la contemplació de dos mamífers entre els quals disten tres dècades. L'èxit en la materialització d'aquest anacronisme s'adverteix amb més nitidesa en recordar una altra estrena recent. El llegendari Claude Chabrol no aconsegueix transmetre cap versemblança a *Una chica cortada en dos*, en descriure la passió de l'escriptor François Berléand per Ludivine Sagnier, amb una diferència d'edat anàloga. La relació entre els actors francesos es fa més enutjosa que no excitant.

Ben Kingsley actua en totes les direccions. Al seu costat, Penélope Cruz sempre sembla trobar-se en una altra part. Aquesta dislocació, la corregeix la magistral actuació de l'anglès, que en la cartellera de 2008 només admet parangó amb la interpretació sensacional d'un altre sexagenari, Juan Diego, a *Casual Day* –més cinema espanyol amb títol made in USA. A *Elegy*, Philip Roth ha topat amb una cineasta que comparteix el seu baròmetre de l'amargor. El cinema d'UCI està d'enhorabona.

La revista per als més joves
feta a les Illes

VISITA'NS
AL WEB

www.esquitx.cat

subscriu-t'hi!

Nòmina *Viva*

Sempre hi ha una raó...

Préstec Nòmina amb

0% comissió d'obertura

0% comissió d'estudi

0% comissió d'amortització anticipada

0% comissió per cancel·lació anticipada

100
sorteigs* de
1000€

0%
Comissió de
manteniment
en el compte on
tenguis la teva nòmina
Consulta les condicions

Préstec Nòmina subjecte als requisits habituals de concessió. Condicions vigents fins al 30/06/08.

*Bases dels sorteigs a la teva disposició a les nostres oficines i a www.sanostra.es. Els premis estan subjectes a la normativa fiscal vigent en el moment de la seva concessió.

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

protegir el territori és el nostre deure

**protegim
més de 1.500 ha de
gran valor ambiental**

Àrees de protecció amb la Llei:

Mallorca:

Alcanada (Alcúdia)
Son Real (Sta. Margalida)
Caló d'en Marçal (Felanitx)
Regana (Llucmajor)
Can Vairet (Calvià)
Cala Blanca i Montport (Andratx)
Muleta (Sóller)
El Vilar i Cala Carbó - Can Botana (Pollença)

Eivissa:

Benirràs (Sant Joan)
Punta de sa Pedrera
i Cala d'Hort (Sant Josep)
Sa Roca Llisa - Cap Martinet (Santa Eulària)

Àrees de protecció amb el Decret llei:

Mallorca:

Ses Fontanelles (Palma)

Eivissa:

Ses Feixes (Eivissa)

La nova Llei de mesures urgents per a un desenvolupament sostenible a les Illes Balears **protegeix** de forma efectiva **espais naturals, àrees rurals** i preserva el **paisatge** com a valor **cultural, social** i com a un **actiu econòmic** del territori.

**protegir el territori
és protegir el futur**

Llei de mesures urgents
per a un desenvolupament
sostenible a les Illes Balears

> www.protegimelterritori.cat

GOVERN
de les ILLES
BALEARS.

www.illesbalears.cat

Conselleria de
Mobilitat i Ordenació
del Territori